

SOS Детски селища България

Годишен доклад за дейността

Годишен финансов отчет с доклад на
независимия одитор

За годината, завършваща на 31 декември
2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
Годишен доклад за дейността на Сдружение „SOS Детски селища България“	1 - 46
Доклад на независимия одитор	
Финансов отчет:	
Счетоводен баланс	47 – 48
Отчет за приходите и разходите	49
Отчет за приходите и разходите (за резултат от стопанска дейност)	50
Отчет за собствения капитал	51
Отчет за паричния поток	52
Приложение	53 - 73

SOS Детски селища България

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА 2023

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА СДРУЖЕНИЕ SOS ДЕТСКИ СЕЛИЩА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2023 г.

ВИЗИЯ И МИСИЯ

Нашата визия: Всяко дете има семейство и расте в среда на любов, уважение и сигурност.

Нашата мисия: Ние подкрепяме семейства в създаването на сигурна, стабилна и обгрижваща децата среда. Ние участваме в развитието на местните общности.

Нашето желание: Да прекъснем цикъла на negliжиране, насилие и изоставяне.

КОИ СМЕ НИЕ?

Сдружение SOS Детски селища България е първата гражданска правозащитна организация в страната, която предоставя директна грижа за деца в риск. За първи път след демократичните промени Сдружението предлага алтернатива на институционалната грижа за деца – грижа в SOS семейство.

През 1945 г. приключва Втората световна война и оставя хиляди деца без дом и семейство. Тогава австриецът филантроп **Херман Гмайнер**, самият той участник във войната, създава първото SOS детско селище в Имст, Тирол, през 1949 г.

По-късно този модел се запазва за грижата за деца без родители и деца в риск да бъдат изоставени от родителите си, преживели насилие или в много тежко социално и икономическо положение. През втората половина на XX век SOS организацията се разпространява в цяла Европа.

След повече от 70 години SOS Детски селища вече съществува в 137 страни и се грижи за над 2 500 000 деца.

В България Сдружението започва дейността си през 1990 г. като част от голямото международно семейство SOS Children's Villages International.

Днес социалното и икономическо развитие на обществото доведе до нови стандарти в грижите за деца. Развитието на приемната грижа в света и в България наложи да се направят промени не само в SOS модела, но и във всички услуги, които предоставяме.

ЗАЩО СМЕ ТУК?

Всяко дете има нужда от човек, който наистина го вижда и който винаги е до него, независимо какво се случва. Някой, който го държи за ръката, когато е малко и който вярва в него, когато порасне и прави първите си стъпки към самостоятелен живот.

Цитат от годишния доклад на SOS Детски селища Интернационал за 2022 г.:

*„На 28 октомври миналата година "Файненшъл таймс" публикува статия на историка Адам Туз под заглавие "Добре дошли в света на **поликризата**".*

*Няколко дни по-късно речникът на Колинс обяви своята дума на годината за 2022 г. **permacrisis**.*

Още една поредна година на поликризи

И двата понятия означават едно и също – още една поредна година на усложняващи се кризи, с които светът се бори: човешката цена на пандемията от COVID-19 и нейните задълбочаващи се психологически, социални и икономически последици; опустошителната война в Украйна и нейното верижно въздействие върху храните и енергията; галопиращата инфлацията и равнищата на бедност; тревожният модел на рекордни суши, горещи вълни и наводнения.

Към това прибавяме и продължаващите конфликти в страни като Сирия, както и новия конфликт между Израел и Палестина, нарастващото неравенство.

Особено децата и младите хора днес са изправени пред все по-нестабилно, несправедливо и несигурно бъдеще.

Колко семейства живеят под прага на бедността в България през 2023 г.?

През 2022 г. линията на бедност общо за страната е 525,92 лв. средномесечно на лице от домакинство. При този размер под прага са били 1,5719 милиона души, или 22,9% от населението на страната.

Данни на Националния статистически институт.

Колко деца в България живеят в риск от бедност и социално изключване към днешна дата?

В България детската бедност е намаляла с 8,3% между 2014 г. и 2021 г., но остава една от най-високите в ЕС - 26,1%, което означава, че **всяко четвърто дете живее в бедност**. България също така е намалила наполовина дела на децата, живеещи в тежки материални лишения – от 42% през 2015 г. до 19,2% през 2022 г., но той все още е много по-висок (27%) от средното ниво за ЕС, което е 8,4, %.

Децата от многодетни семейства с три или повече деца, от семейства с един родител, ромските деца и децата с увреждания са изложени на по-висок риск от бедност.

Данни на УНИЦЕФ - Доклад 18 на Изследователския център на УНИЦЕФ „Иноченти“ ДЕТСКАТА БЕДНОСТ В УСЛОВИЯТА НА БЛАГОДЕНСТВИЕ, 2023 г.

Колко деца са лишени от родителски грижи и са отглеждани в институции в България през 2023 година?

В България съществуват към момента само 4 специализирани институции – Домове за медико-социални грижи за деца – за деца от 0 до 3 години. В тях са настанени около 200 деца, за които предстои до края на 2024 година да бъдат предприети мерки за промяна на настаняването им – реинтеграция в родното семейство, осиновяване, настаняване в центрове за деца, които имат нужда от постоянно медицинска грижа. Четирите ДМСГД трябва да бъдат закрити и до края на годината България да е изпълнила този си ангажимент – да закрие специализираните институции за деца.

Децата, които са останали без родителска грижа, се отглеждат в алтернативна такава – семейства на близки и роднини, приемна грижа, резидентна грижа. Общият брой деца в алтернативна грижа през 2022 година (*данни за 2023 ще*

имаме по-късно през годината, но те вероятно няма да са много по-различни от 2022):

- Семейства на близки и роднини – 4166;
- Приемна грижа – 1867;
- Резидентна грижа - 3022;
- Възпитателни училища интернати и Социално-педагогически интернати – 97.

Може да се обобщи, че вън от родното семейство се отглеждат децата в приемна, резидента грижа и възпитателни училища интернати и социално-педагогически интернати. Семействата на близки и роднини не би трябвало да поставяме в тази група.

Данните са от Национална мрежа на децата.

Колко деца в България нямат равен достъп до здравеопазване и образование?

330 000 деца и ученици в цялата страна са подкрепени по проектите на Министерството на образованието и науката за равен достъп до образование и формиране на умение през 2023 г. (данни на МОН). В последните години делът на отпадналите се задържа трайно на 14% въпреки всички усилия в държавните политики.

Данни на Национална мрежа за децата.

Колко младежи, навършили пълнолетие, са излезли от специализирани институции през изминалата година?

Около 400 младежи са напуснали алтернативна грижа не само поради причина, че са навършили пълнолетие, но и защото са завършили средното си образование. Образованието им позволява да останат в алтернативна грижа до завършване на средното или до навършване на 20 г.

Данни на SOS Детски селища България.

Ние сме тук, за да прекъснем този цикъл на negliжиране, насилие и изоставяне и в най-добрия случай да го предотвратим. Когато едно дете, младеж или семейство е загубило правото си на глас, ние им помагаме да го намерят. Когато са загубили способността си да се доверяват, ние им я възвръщаме. А когато им липсва увереност, ние им помагаме да добият кураж и умения, с които да я придобият отново и да се справят в бъдеще.

КАК ПОМАГАМЕ?

Вече над 30 г. Сдружение SOS Детски селища България осигурява семейство и здравословна среда за развитието и израстването на деца, останали без родителска грижа и деца в риск да загубят закрилата на своите родители. Сдружението предлага семеен тип грижа и подкрепа на семейството и активно се застъпва за правата на децата и младежите.

През последното десетилетие дейността на Сдружението разшири „оградите“ на традиционните детски селища и се интегрира в общността. Днес SOS Детските

селища са само една част от многообразните ни дейности, които представляват комплекс от социални услуги за подкрепа на деца, младежи и семействата:

- ✓ Подкрепяме семейства в риск, за да ги запазим цели и да предотвратим раздялата.
- ✓ Предлагаме алтернативна / семейна грижа, когато има нужда.
- ✓ Помагаме на младите хора по техния път към независим живот.
- ✓ Застъпваме се за правата на децата.
- ✓ Заедно с нашите дарители и партньори поставяме основите на едно по-добро бъдеще.

SOS Детски селища България продължава успешно да се развива и стабилизира като финансово и организационно самостоятелно сдружение в рамките на федерацията SOS Детски селища Интернационал. Продължават успешно инициативите за разширяване на нашето социално въздействие – географско разширение извън досегашните локации на работа, развитие на нови социални услуги, иновации при трансформацията на традиционното **SOS Детско селище в SOS Детска грижа**.

В процеса на развитието на най-близка до семейната грижа и подкрепа към деца, лишени или в риск да загубят закрилата на своите родители, като естествен отговор на нуждите на обществото детските селища се разширяват зад оградите и къщите и се превръщат в **комплекси от дейности и услуги, свързани с деца и семейства**: освен настаняване и подкрепа на приемни семейства и деца, настаняване и подкрепа на деца в семейните домове, развиваме услуги за подкрепа на семействата и превенция на изоставянето на децата, подкрепа на младежи по пътя на тяхната самостоятелност. SOS Детските селища се развиват освен като места за подкрепа и социални дейности, също и като места за срещи на широки групи от обществото - места за обучение, отдых на деца, семейства, партньори свързани с каузата, детски лагери, рехабилитационни центрове и др.

И през 2023 година Сдружение „SOS Детски селища България“ с двете Програми SOS Детско селище – Велико Търново – Габрово – Трявна и София – Перник – Дрен продължава дейността си чрез социалните услуги и програмните звена в седем административни области на България – областите с административни центрове градовете София, Перник, Велико Търново, Габрово, Русе, Стара Загора и Пловдив.

В края на април 2023 година приключи нашата работа с проект „Пътеки към свободата“, подпомагайки младежите и девойките, напускащи алтернативна грижа в областите Русе, Стара Загора и Пловдив. 218 бенефициенти се възползваха от услугата и ни дадоха увереност да предложим на правителството стандарт за социалната услуга и да продължим да работим в новите области за по-лесната адаптация на младежите и девойките в българското общество.

Активната ни работа по застъпническите цели на Сдружението ни позволява да сме важен фактор в системата на закрила в България и да сме търсен партньор от политическата и изпълнителна власт, от законодателите и общините.

Проведените през годината мониторингови срещи в социалните ни услуги показаха, че сме на прав път с работата си по развитие на качеството и че нашите

ползватели – деца и семейства – могат да са спокойни, когато ползват нашите сътрудници и експертизата им.

Обучителният ни център пое в пълна степен обучението на екипите в организацията, развива капацитета на своите обучители и продължава да търси нови пространства за предлагане на обучението и знанията си.

След възвръщане на статута си през 2022 г. SOS Детско селище Дрен на оперативно програмно звено към Програма София-Перник-Дрен, през 2023 г. продължават дейностите в насока разработка на програми за работа с деца, подготовка за регистрация на къщи за настаняване, разширяване на сътрудничеството с местната и общинска власт, читалище, училище, други неправителствени организации и фирми.

SOS Детски център за ранно учене и развитие „Дренчета“ през април 2023 г. получи лиценз за Частна детска градина. Основните ни постижения са свързани със затвърждаването на позициите на ЧДГ „Дренчета“ като нужен партньор на местната общност от родители на малки деца в сферата на развитието на познавателните, когнитивните и емоционалните умения на децата.

Продължаваме работата по подкрепа на бежанците от войната в Украйна чрез проект „SOS – HELP FOR CHILDREN IN WAR“, финансиран от чуждестранни донори чрез SOS Children's Villages International. Целите на проекта се промениха и вече не се занимаваме само с настаняването на украинските семейства, а главно с тяхната адаптация в българските общности и възможностите им за трудова заетост на българска земя.

Партньорските ни взаимоотношения с Министерството на труда и социалната политика, комисиите в Народното събрание и множество народни представители, Национална мрежа за децата, Коалиция „Детство 2025“ ни дават възможност пряко да влияем върху формирането на политики, закони и подзаконовни нормативни актове в интерес на децата и семействата им.

Пряката работа с Агенцията по качеството на социалните услуги, Държавната агенция за закрила на детето и Агенцията за социално подпомагане ни дава увереност, че социалните ни услуги следват разбиранията на системата за закрила и това се вижда по резултатите от проведените проверки на държавните органи.

Общините, с които работим, търсят нашата експертиза и ни делегират социални услуги, с които да подпомагаме децата и семействата им. Благодарни сме за съвместната дейност със Столична община, Община Перник, Община Брезник, Община Радомир, Община Велико Търново, Община Габрово, Община Трявна, Община Русе, Община Стара Загора, Община Пловдив.

Важна част от нашата дейност остават проектите с публично финансиране, които ни дават възможност да сме особено активни в работата по детското и младежко участие и политиките и мерките за закрила.

Развитието и постиженията на Сдружението за 2023 г. по пътя към следващите ни стратегически цели - устойчивост, растеж и максимална приложимост и качество на SOS социалните услуги, вече дава реални резултати за растеж и разширяване на дейността, въздействието и подкрепата ни към общността.

СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ОБСТАНОВКА

Политическа ситуация

Политическата ситуация в България през 2023 година остави усещане за безкрайна търпимост от страна на обществото към управленските грешки. Направени бяха сериозни усилия да се намери изход от спиралата на безкрайните избори, появиха се нови политически понятия – „сглобка“, „некоалиция“. Направени бяха промени в Конституцията, които се атакуват в Конституционни съд. Основен акцент бяха усилията на властта България да бъде приета в Шенген и Евронзоната.

Проведени бяха местни избори, които в някаква степен закрепиха новите политически реалности – основните политически сили са ГЕРБ и ПП-ДБ, които успяха и да си разпределят до голяма степен местната власт в големите градове. Стабилността на правителството укрепи в някаква степен външнополитическите позиции на България.

Сдружение SOS Детски селища България работи в 7 от 28-те административни области в България и общата политическа ситуация на стабилизиране на държавата се отразява и на спокойната работа на социалните услуги. Отношенията ни с правителството са сравнително добри. Министерството на труда и социалната политика бе оглавено от колеги от НПО-сектора, с които работим заедно от години.

Същото се отнася и за отношенията ни с общините, на чиято територия предоставяме социалните си услуги. В част от общините в резултат на изборите беше сменена властта – кмет и/или мнозинство в общинския съвет. Трудно е да се оцени влиянието на този фактор, но по-вероятно е тези смени да не повлияят значимо на добрите ни контакти и съвместна работа в местните власти.

От друга страна поне засега политическите власти не бързат с промените и реформите в социалната сфера и вероятно през 2024 година ще трябва избираме позиция по липсата на достатъчно действия в посока промяна.

Икономическа ситуация

През 2023 галопиращата инфлация от последните години забави темповете си и по официални данни на средногодишна база тя е 9.5%. Независимо от тенденцията към успокояване, наслагването ѝ към рекордните стойности от 2022 година (15.3%) имат силно негативни последици по отношение на работодателските отговорности на Сдружението.

В началото на 2023 МРЗ бе повишена спрямо 2022 с 11%, а от началото на 2024 – с още 12%. Цялостното обществено настроение е на неудовлетвореност, протести, стачни действия в страната с искане за по-високи заплати.

Занижената покупателна способност, реалният стрес от високите инфлационни показатели и свързаните с тях затруднения от битов план, рефлектират върху нивата на удовлетвореност / неудовлетвореност на сътрудниците и те все по-категорично поставят изискванията си за заплащане и условия на труд.

Промените в МРЗ и нормативната база на заплащане на работещи в образователната и социалната сфера задължително влече и промяна на заплащането на по-голямата част от сътрудниците в Сдружението. Повишените цени на горива и ел. енергия увеличават разходите за поддръжка на сградния фонд.

Социална ситуация

Все още не се усеща значима промяна в социалната сфера в резултат от промяната във властите на всички нива. Икономическата стабилизация ще даде резултат след години върху общностите, в които ние работим, но по-скоро там няма да се осъществи значима промяна. Налице е „затишие“ по темата с ромските общности и съпътстващите ги проблеми.

През годината България приключи с пандемията КОВИД-19 и продължи с успешната работа по отношение на бежанците от войната в Украйна.

По отношение на Сдружението липсата на значима промяна в социалната ситуация е по-скоро добра новина. Това ни позволява да продължим работа по подкрепа на деца и семейства, на изолирани индивиди и общности, без да се налага да се съобразяваме с някакви екстремни промени.

Проектът ни за работа с бежанци от Украйна върви към успешно приключване с адаптиране на украинските семейства в общностите в страната. Ако обаче има ескалация във военните конфликти и потоците от бежанци, може и да се наложи отново да сме активни в предлагането на убежище.

Правна рамка

В правната рамка в областта, в която работим, продължава да е водещ Законът за социалните услуги. Последното правителство категорично заяви, че развитието на закона с приемането на националната карта на социалните услуги и нови финансови стандарти за социалните услуги, ще се случва през 2025 година. Оказва се, че служебните правителства не са успели в достатъчна степен да си свършат работата и да позволят въвеждането на новите реалности от Закона за социалните услуги в началото на 2024 година.

През 2023 година няма значими промени в нормативната база и продължи работата по нормативните актове, свързани със Закона за социалните услуги.

Огромна част от дейността на SOS Детски селища България е свързана със социалните услуги за деца и семейства и това съвсем естествено предполага, че сме под влиянието на променящата се нормативна рамка. Все още отлагането на влизане в сила на редица части от Закона за социалните услуги влияе главно на нагласите и тревожността на сътрудниците на сдружението. Настоящият начин на функциониране и финансиране на услугите все още не може да влияе в негативен план на тяхната работа.

Важното е да не се уморим от очакване на промяна, а да се възползваме от временното „затишие“ и да се подготвим за новия начин на работа.

Околна среда

По принцип пазарът започна да „форсира“ навлизането на Зелената енергия у нас, като постепенно се увеличава нейният дял. Друг двигател са цените на традиционно произведената енергия и замърсяването на околната среда.

Държавната политика също задвижва промяна в тази индустрия и ако до сега основните производители на енергия са били два - АЕЦ и ТЕЦ, то сега към мрежата се присъединяват множество малки производители - т.н. децентрализация. Това налага инвестиции и в обновяване електропреносната мрежа, за да се адаптира начинът, по който тя се балансира и управлява. Когато

клиентите избират да купуват зелена енергия, те подкрепят и развитието на тази част от индустрията.

Необходимо е Сдружението да анализира начина на отопление на двете Детски селища – Трявна и Дрен, като състави план с технически и финансови показатели за преминаване от отопление с нафта към друг вид по-екологично и икономически изгодно. Необходимо е да се направи анализ и на енергийния разход и консуматори със съответните мерки за подобряване. Обучителният център дългосрочно планира насока на обучения и занимания с деца и техните родители с цел повишаване на екологичното съзнание на общността и на младите хора.

ДЕЙНОСТ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА В СТРАТЕГИЧЕСКА ОБЛАСТ „РАЗВИТИЕ НА ПРОГРАМИ“

И през 2023 година Сдружение „SOS Детски селища България“ с двете Програми SOS Детско селище – Велико Търново – Габрово – Трявна и София – Перник – Дрен продължава дейността си чрез социалните услуги и програмните звена в седем административни области на България – областите с административни центрове градовете София, Перник, Велико Търново, Габрово, Русе, Стара Загора и Пловдив.

- ✓ В края на април 2023 година приключи нашата работа с проект „Пътеки към свободата“, подпомагайки младежите и девойките, напускащи алтернативна грижа в областите Русе, Стара Загора и Пловдив. 218 бенефициенти се възползваха от услугата и ни дадоха увереност да предложим на правителството стандарт за социалната услуга и да продължим да работим в новите области за по-лесната адаптация на младежите и девойките в българското общество.
- ✓ Активната ни работа по застъпническите цели на Сдружението ни позволява да сме важен фактор в системата на закрила в България и да сме търсен партньор от политическата и изпълнителна власт, от законодателите и общините.
- ✓ Проведените през годината мониторингови срещи в социалните ни услуги показаха, че сме на прав път с работата си по развитие на качеството и че нашите ползватели – деца и семейства – могат да са спокойни, когато ползват нашите сътрудници и експертизата им.
- ✓ Обучителният ни център пое в пълна степен обученията на екипите в организацията, развива капацитета на своите обучители и продължава да търси нови пространства за предлагане на обученията и знанията си.
- ✓ След възвръщане на статута си през 2022 г. SOS Детско селище Дрен на оперативно програмно звено към Програма София-Перник-Дрен, през 2023 г. продължават дейностите в насока разработка на програми за работа с деца, подготовка за регистрация на къщи за настаняване, разширяване на сътрудничеството с местната и общинска власт, читалище, училище, други неправителствени организации и фирми.
- ✓ SOS Детски център за ранно учене и развитие „Дренчета“ през април 2023 г. получи лиценз за Частна детска градина. Основните ни постижения са свързани със затвърждаването на позициите на ЧДГ „Дренчета“ като нужен партньор на местната общност от родители на малки деца в сферата на

развитието на познавателните, когнитивните и емоционалните умения на децата.

- ✓ Продължаваме работата по подкрепа на бежанците от войната в Украйна чрез проект „SOS – HELP FOR CHILDREN IN WAR“, финансиран от чуждестранни донори чрез SOS Children's Villages International. Целите на проекта се промениха и вече не се занимаваме само с настаняването на украинските семейства, а главно с тяхната адаптация в българските общности и възможностите им за трудова заетост на българска земя.

През 2023 година Сдружение SOS Детски селища България с двете Програми „SOS Детско селище – Велико Търново – Габрово – Трявна“ и „SOS Детско селище София – Перник – Дрен“ продължава **активно да работи чрез социалните си услуги и програмните звена вече в седем административни области на България** – областите с административни центрове градовете София, Перник, Велико Търново, Габрово, като чрез проект „Пътеки към свободата“ затвърдихме своето присъствие в новите за нас области Русе, Стара Загора и Пловдив.

Социалните услуги за деца и младежи, извършвани от Сдружението през 2023 г. бяха организирани в пет основни групи, като три от тях са и делегирани от държавата социални дейности. Тези дейности се реализираха в активно партньорство с общините в тези области – Столична община, Община Перник, Община Брезник, Община Радомир, Община Велико Търново, Община Габрово, Община Трявна, Община Русе, Община Стара Загора, Община Пловдив, на чиято територия са социалните ни услуги и проекти:

- **Приемна грижа** – подкрепа за общностите на приемни семейства;
- **Резидентна грижа от семеен тип** – управление на SOS Семейни домове и Малки семейни домове (регистрирани като Центрове за настаняване от семеен тип – ЦНСТ);
- **Програми за подкрепа на семейството** – Консултативни центрове (регистрирани като Центрове за обществена подкрепа – ЦОП);
- **Подкрепа на младежи, напускащи алтернативна грижа** – програма „Начало на самостоятелен живот“;
- **Звено Майка и бебе** – услуга за подкрепа на бременни и млади майки в риск да се откажат от новородените си деца.

Партньорските ни взаимоотношения с Министерството на труда и социалната политика, комисиите в Народното събрание и множество народни представители, Национална мрежа за децата, Коалиция „Детство 2025“ ни дават възможност пряко да влияем върху формирането на политики, закони и подзаконови нормативни актове в интерес на децата и семействата им.

Пряката работа с Агенцията по качеството на социалните услуги, Държавната агенция за закрила на детето и Агенцията за социално подпомагане ни дава увереност, че социалните ни услуги следват разбиранията на системата за закрила и това се вижда по резултатите от проведените проверки на държавните органи.

Общините, с които работим, търсят нашата експертиза и ни делегират социални услуги, с които да подпомагаме децата и семействата им. Благодарни сме за съвместната дейност със Столична община, Община Перник, Община Брезник,

Община Радомир, Община Велико Търново, Община Габрово, Община Трявна, Община Русе, Община Стара Загора, Община Пловдив.

Важна част от нашата дейност остават проектите с публично финансиране, които ни дават възможност да сме особено активни в работата по детското и младежко участие и политиките и мерките за закрила.

Алтернативна грижа

Постижения

За **SOS Приемната грижа**, развивана от Сдружение SOS Детски селища България, 2023 г. беше изпълнена с предизвикателства и трудности. Заложените цели за разширяване на мрежата от приемни родители в Програма SOS Детско селище София-Перник-Дрен и набирането на нови приемни родители в SOS Детско селище Трявна не бяха постигнати. Запазва се тенденцията от 2022 година за намаляване на броя на приемните семейства, подкрепяни от Сдружението – от 59 приемни семейства в началото на годината до 48 през декември 2023 година.

През юни 2023 г. беше проведено годишно обучение за мрежата на приемните родители София-Перник - Дрен на тема „Позитивно родителство“. Проведено беше обучение и на ОЕПГ София, който включи специалистите на SOS Центъра по приемна грижа. Темата бе актуалното в застъпническите цели на организацията „Детско участие“ и бе използвана възможността и колегите от другите две организации-доставчици на приемна грижа да се докоснат до нея.

През периода март - ноември 2023 г. беше проведен мониторинг на петте **SOS Семейни домове** на Сдружение SOS Детски селища България. В констативните протоколи бяха изведени препоръки, на базата на които бяха предприети мерки за отстраняване на наличните несъответствия с нормативните изисквания и подходите на Сдружението.

Прилага се, въведената през лятото на 2022 година, Концептуална рамка за SOS Семейен дом.

През май 2023 г. бяха подадени отново заявление и комплекта документи за получаване на лиценз за „Резидентна грижа“ – социална услуга в общността от резидентен тип „**Наблюдавано жилище**“. Новият лиценз беше издаден и получен през юли 2023 година.

През октомври 2023 година в SOS Детско селище Трявна беше проведено годишно обучение за екипите на SOS Семейни домове Велико Търново и Габрово на тема „Работа с младежи с неприемливо поведение и трудни случаи“.

В края на годината приключи подготовката и бе одобрена от Управителния съвет на Сдружението Национална концепция за младежко развитие, която включва дейности по основните пет ръководни принципа, включени в Ръководството за младежко развитие. Предстои изготвяне на план за въвеждане на заложените в концепцията дейности.

Програма Начало на самостоятелен живот продължава да бъде припозната от напускащите грижата младежи като основна форма на подкрепа в първите несигурни години на самостоятелен живот. Проект „Пътеки към свободата“ беше продължен до 30 април 2023 година, като по него подкрепа получи напускащи или напуснали грижата младежи от областите с административни центрове

градовете София, Пловдив, Велико Търново, Габрово, Стара Загора и Русе. Намалението на броя младежи от май 2023 е именно от приключването на работата по проекта в новите три области.

Предизвикателства

Като проблем в алтернативната грижа през 2023 г. отново се изведе привличането и наемането на качествен човешки ресурс – набирането на SOS приемни родители за SOS Детско селище Трявна и за мрежата SOS приемни родители в София-Перник-Дрен, както и възпитатели за Семейните домове в София е сериозно предизвикателство.

Продължава да стои и неяснотата с начина на прилагане на приемната грижа като социална услуга. Заявката на Министерство на труда и социалната политика и през 2024 година да се работи само на проектно начало очевидно не помага на процеса. Съществува опасност отливът от приемни семейства да се задълбочи още.

Подкрепа на семейството

Постижения

През 2023 година беше направен **мониторинг** на всички SOS Консултативни центрове, както и на SOS Звено „Майка и бебе“. Мониторингът протичаше с предварителна организация, а на място беше с продължителност един ден като в него се включваше общ разговор с работещите в услугата, преглед на документация и разговор с бенефициенти (родител и дете). След всеки мониторинг се изготви протокол, в който се записваха препоръки, съгласувани и със съответния ръководител. За отстраняване на констатираните минимални несъответствия на нормативната база и изискванията на международната организация бяха предприети съответните мерки.

Стартира процесът по въвеждане на индикатори, с които ще бъде извличана качествена и количествена информация за всички звена в организацията. Целта е анализите на дейността ни да се опират и на индикатори, които са разработени и верифицирани от експерти от международната организация и са ни предложени като част от базисния документ SOS Обещание за грижа (SOS Care Promise).

През 2023 година беше организирано обучение за професионалистите, работещи в SOS Консултативни центрове и SOS „Звено майка и бебе“. То беше тридневно и беше проведено в Пловдив. Темата бе избрана с участието на сътрудниците от центровете – „Работа с лица, употребяващи психоактивни вещества и техните родители и близки“. Обучител Виктория Казакова, психолог.

През 2023 година беше завършена Външната оценка на SOS Консултативен център Перник. Тя беше направена от екип изследователи – Евгения Тонева и Жаклин Андонова от „Ноу-хау център за алтернативна грижа“. Беше направена презентация, в която имаше обобщена информация от направената оценка и с насоки за развитието на услугата. Препоръката от оценката бе да насочим позначим ресурс от работата си в застъпничество и общностна работа.

През 2023 година SOS „Звено Майка и бебе“ беше представено в публикация за външно разпространение на регионалния офис на SOS Children's Villages – „Подкрепа на семейството. Как подкрепата на семейството може да помогне за превенция на ненужната раздяла на децата от техните семейства“. Беше

представен случай, който показва как работещите в SOS „Звено Майка и бебе“ са успели да подкрепят майка с дете, така че то да продължи да бъде отглеждано от нея и да не бъде изоставено и да расте в социална услуга.

Предизвикателства

И през 2023 година основно предизвикателство пред консултативните ни услуги бе съобразяването със Закона за социалните услуги и подзаконовите актове, главно Наредбата за качеството на социалните услуги. Част от изискванията на Наредбата, а и на Закона, задълбочиха наличната бюрокрация в отношенията с възложителите на социалните услуги и правителствените агенции. По-лошото е, че и част от представителите на правителствените агенции демонстрират, че не приемат или не познават някои изисквания на Закона и подзаконовата рамка, като организациите-доставчици и социалните услуги са оставени сами на полето на тълкуването на нормативните изисквания.

Младежка грижа и трудова заетост

Постижения

В **младежката грижа** през 2023 постигнахме отново добри резултати чрез организирането и изпълнението на дейности по проект „Заедно“, Платформа за детско участие към Европейския съюз и проект YouthCan!

Проект „Заедно“ укрепва и развива **правото на участие на деца и младежи във вземането на решения**, както за личностното им развитие, така и по обществени въпроси. Създаването на Детски и Младежки консултативни съвети дава възможност за децата да бъде взето тяхното мнение и да се обсъждат теми, които ги вълнуват напр. насилието в училище. Запознаването на участващите деца и младежи с различните видове административни канали, през които те могат да изразяват своето мнение, е важна стъпка, чрез която те могат да изградят активна обществена позиция в бъдеще.

Платформата за детско участие към Европейския съюз също е в подкрепа развитието и утвърждаването на правото на участието на децата и младежите. Ежемесечно младеж, подкрепян в SOS приемно семейство, е част от онлайн консултативни срещи с младежи от цяла Европа, на които обсъждат теми, които вълнуват младите хора: насилието в училище, психичното здраве, опазване на околната среда и др. Тяхното мнение по тези теми ще бъдат взети под внимание, когато се оформят политиките на Европейския съюз като по този начин се гарантира, че мнението на децата е взето под внимание.

Трудовата заетост беше изключително застъпена в дейностите, изпълнени по проект YouthCan!. Младежи започнаха и завършиха различни курсове, финансирани по проекта, според техните индивидуални нужди и желания. Тези курсове ги подпомогнаха за тяхното професионално, образователно и личностно развитие. Бяха организирани срещи между младежи и предприемачи, които им разказаха за опита си в създаване и управление на собствен бизнес. През юли беше организиран летен лагер YouthCan! Summer Camp, в който участва младежи от алтернативна грижа, Програма Начало на самостоятелен живот и Подкрепа на семейството. Целта на лагера беше младите хора да имат възможността да посетят различни видове компании, намиращи се в индустриалния парк на гр. Пловдив. Компаниите бяха с многообразна дейност – Ханон, Зобеле, Либхер,

Максом и др. Чрез този летен лагер насочихме вниманието на младежите към избора им на бъдеща работа и каква подготовка трябва да имат, за да постигнат трудова заетост и професионално развитие.

Предизвикателства

Основното предизвикателство е свързано с настаняванията в Семейните домове на все повече и повече младежи, които нямат изградени елементарни навици и социална култура. Това в масовия случай води единствено до работа по опазването здравето и живота на детето / младежа и не позволява почти никакви дейности за развитие. Както често пъти казват някои сътрудници на Семейните ни домове – „Превърнахме се в Кризисни центрове!“

В Семейни домове София е налице и предизвикателство, което се отправя и от наставянето на деца – непридружени бежанци от Афганистан, Сирия.

SOS Детско селище Дрен

Постижения

Проектът за предоставяне на хуманитарна помощ „SOS – Помощ за деца пострадали от войната“ се осъществяваше на територията на SOS ДС Трявна, SOS Семейен дом гр. София и SOS ДС Дрен. SOS ДС Дрен настави и подкрепя активно най-голямата част от групата бенефициенти по проекта.

Сред постигнатите резултати, следствие реализирането на проекта през 2023 г., бяха разпознати като добри практики от страна на Международната организация, водеща цялостния проект за подкрепа на разселените бежанци. За особено ценна практика бе посочена методиката за планиране и провеждане на интеграцията на бежанците, която бе предоставена и на други имплементиращи страни. Успехите постигнати по проекта служат за разпознаване професионализма на Сдружението при предоставянето на комплексни, кризисни форми на подкрепа, не само пред МО, но и сред местни и национални партньори и организации.

През 2023 г. посредством стартиране на проект „Стъпки напред и с поглед към звездите“, SOS ДС Дрен се сдоби с: 3D принтер; Далекоглед за наблюдение на небесни тела. Дейностите по този проект са разнообразни и са разделени по възрастови групи, спрямо нивото на развитие на децата. Проектът има за цел децата и младежите да опознаят света на съвременните технологии, да овладеят специфични умения, да се насърчат да мислят креативно и иновативно.

Активното взаимодействие между SOS ДС Дрен, общината и читалището в с. Дрен, спомогна за успешното планиране, организиране и провеждане на множество събития, които допринесоха за обогатяването на културния живот, както и развиването на творческите интереси и умения на децата в с. Дрен. Успехите, които постигнахме в сътрудничеството спомогнаха за утвърждаване на позитивен наратив спрямо програмното звено и подобряването на отношенията между местната общност и SOS ДС Дрен.

Постигнатите успехи в партнирането с различни НПО и държавни структури допринесе и за подобряването имиджа на SOS ДС Дрен сред местното население и разпознаването ни като партньор, гарантиращ професионализъм и устойчивост в предоставянето на подкрепа за стабилност и растеж.

Предизвикателства

През 2023 г. положихме основата за реструктуриране на работния план на програмното звено, по посока отговаряща за актуалните нужди на общността и същевременно следвайки стратегията за развитие на Сдружението.

Поетапно се отстраняват съществуващи повреди и се подобряване материалната база на SOS ДС Дрен. Инвестициите се извършват под грижливо планиране и наблюдение на развитието на дейностите в селището, отново под мотото „политика на малките стъпки“.

Стартирани бяха планови дейности по обособяване на пространствата за допълнителни дейности, развивани на територията на програмното звено. Това ще допринесе за оптимизиране ползването на сградния фонд на звеното и ще улесни достъпността на предстоящите, планови събития в рамките на социалните инвестиции, които ще се развиват и в двете SOS Детски селища.

SOS Детски център за ранно учене и развитие „Дренчета“ – ЧДГ „Дренчета“

Постижения

Основните постижения в детската градина през 2023 са свързани със затвърждаването на позициите ѝ като нужен партньор на местната общност от родители на малки деца в сферата на развитието на познавателните, когнитивните и емоционалните умения на децата.

През 2023 г. имаме ново предизвикателство, с не по-малка социална важност – активната работа с родителите на малчуганите. Успяхме да внедрим нов модул, целящ повишаване на родителската компетентност и развиване на уменията на семействата в посока подкрепа и разгръщане потенциала на подрастващите. Получените отзиви подкрепят прогнозата на специалистите педагози, че работата с родителите е важно условие за изграждането на увереност и здрава правилна самооценка у детето в предучилищна възраст.

Началото на годината ни завари с две пълни групи от по 11 деца – вкл. деца от бежанските семейства от Украйна.

Планираните активности в годишния план за дейността на Детския център се реализираха с желание и ентузиазъм от страна на децата и членовете на екипа. Бяха реализирани множество действия и събития с местната общност, екскурзии сред природата, децата се запознаваха с българските традиции и празници.

Особено през Лятната академия децата събираха билки, запознаха се с растенията, които ги заобикалят, като се грижиха за собствената градина със зеленчуци и в края на лятото сготвиха много вкусни и здравословни храни в кухнята и завършиха с весел спортен празник заедно с родителите. През летния период в парка на с. Дрен се проведеха три представления на актрисата Петя Недева, а през месец декември преди Коледните празници - имаха удоволствието за четвърти път да се насладят на творческите ѝ пориви с представлението „Светлинка“ – театър на сенките, в който накрая самите деца станаха „актьори“

Успешно беше въведен и на нов модул за работа с родителската общност с реализирани 3 съвместни занимания на различна тематика.

В началото на 2023 г. бяха подготвени и внесени в МОН документи за лицензиране на детското заведение като ЧДГ съгласно ЗПУО и през април получихме успешно

лиценз за Частна детска градина. Лицензирането спомогна значително за затвърждаването на и разширяване на образа ни на предпочитано и от деца, и от родители място за грижа, обучение и възпитание на деца до 7 г. възраст в района.

Екипът на ЧДГ „Дренчета“ продължава да реализира практиките, които са залегнали в основата на програмната система и ни отличава като успешен модел на работа с деца, а именно:

- Акцент на игровите методи и похвати;
- Занимания с различни изкуства;
- Ежедневен контакт с природата;
- Прилагане на модела „Политика на малките стъпки“ през периода на адаптация на детето и родителите;

В края на 2023 г. беше стартирана и Фейсбук страничка на детската градина, като сериозна стъпка в общата комуникация на Сдружението.

Предизвикателства

Всички постижения и резултати на Детска градина „Дренчета“ само за 2 години след нейното начало ни окуражават да мислим, че вървим в правилната посока и ни дават надежда, че можем да бъдем и занапред доверен партньор на децата и родителите от региона. Към края на 2023 г. в ЧДГ „Дренчета“ са записани деца от с. Дрен, с. Долна Диканя, с. Горна Диканя, с. Гълъбник и с. Боснек, получени са допълнителни запитвания за нови записвания през 2024 г. от семейства и от с. Чуковец и с. Старо село.

Въпреки тези постижения пред Детската градина и екипа на Сдружението стоят следващите предизвикателства:

- Популяризиране на услугата „Частна детска градина „Дренчета“, с. Дрен и записване на деца до пълния капацитет на детската градина;
- Отново кандидатстване за държавно финансиране през 2024;
- Въвеждане на нови услуги с цел допълване на финансирането чрез разширяване на кръга потребители на базата ни, с фокус установяване на контакти с детски градини, желаещи провеждане на тематични екскурзии;
- Повишаване квалификацията на педагогическия и непедагогическия персонал;

SOS Обучителен център

Постигновения

SOS Обучителният център постигна поставените цели за 2023 година, разви нови инициативи и разшири обхвата на дейността си. Предоставени са обучения за външна среда – специалисти и широка публика в разнообразни формати – групово интерактивно обучение, онлайн обучение, презентация пред форум. Постигнатият значителен процент увеличение на бенефициентите над планирания брой се дължи на проведените обучения на големи групи участници във Форум Бебемания и онлайн обучение на служители на корпоративен донор.

Разшири се съставът на екипа на обучители към SOS ОЦ, повече колеги се заявиха като обучители, включиха се експерти от SOS КЦ Велико Търново.

Нина Тодорова и Марин Зарков продължават участието си като обучители и експерти в мрежата АМБИТ. Още 8 колеги от социалните ни услуги във В. Търново преминаха обучение по АМБИТ и повишиха компетенциите си за прилагане на метода. Н. Тодорова проведе три двучасови супервизии за екип на Фондация Конкордия по този метод по тяхна заявка.

Развихме компетенции и опит за провеждане на обучения във формат на форум, изложения и онлайн обучение на голяма група участници (60 участници, Соитрон, Бебемания).

Необходими са още усилия в привличане на колеги като обучители и поддържане на капацитет с нови и разнообразни теми, възможен източник в тази посока са партньорските проекти с академични институции в страната и чрез международната организация.

Общо участниците в обученията ни бяха 333 при планирани за 2023 година 200 участници. Постигнати са 166.5% повече от планираните участници. 135 от тях са участници в обучения по Ранно детско развитие.

Предизвикателства

Предизвикателство в работата на ОЦ е привличането на по-голяма група колеги като обучители. Причина за това са неясноти относно стимулиране на колегите, които могат и биха желали да са обучители – заплащането на труда като обучител предстои да се оптимизира като мотивиращо за лично и екипно развитие на служителите в организацията.

Очертават се нови групи бенефициенти, които бяха предизвикателство за ОЦ през тази година. Това са екипи на други доставчици на социални услуги, на които предложихме обучения и супервизии – Фондация Конкордия, ЦОП Попово и др. Също големи групи бенефициенти са екипите на наши корпоративни дарители, публика на форуми, включващи темата грижа за деца – напр. Бебемания.

Предоставянето на професионални супервизии по заявка на организация е предизвикателство и направление, в което трупаме опит и капацитет.

SOS Социално предприятие

Постижения

Социалното предприятие на SOS Детски селища България беше регистрирано към МТСП по Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика в края на 2022 г.

До средата на 2023 г. бяха сондирани добри практики, беше проведено и обучение на няколко служители на Сдружението по Програмата за предприемачество на НПО Let's Go! на БЦНП.

В средата на 2023 г. беше назначен Ръководител на творческа база към SOS ДС Дрен и започна разработването на цялостната концепция на социалното предприятие. След един месец бяха привлечени и служители към творческата база от групата на украинските бежанци, настанени в SOS ДС Дрен. От една страна това са представители на рисковата група, но също и много таланти и

креативни хора. Паралелно с началото на производство по 3 основни продуктови линии – керамика, шивашки изделия и плетива, беше набавено и допълвано и ремонтирано необходимото оборудване, като към края на годината са обособени и оборудвани 4 работни помещения с всичко необходимо за осъществяване на производство

С това развитие само за 6 месеца през 2023 г. Социалното предприятие, в частта си на творческата база „ДренКо“ вече е успешно интегрирано в материалната база на селището, както и в организацията на Сдружението.

Беше изградена комуникационната стратегия като бе сътворен и нов вътрешен бранд – „ДренКо“ за продуктите на творческата база, който служи като основополагащ ресурс за част от дейностите на социалното предприятие на Сдружението. Беше разработено лого, информационни материали.

Началото на дейността на социалното предприятие беше поставено и благодарение на сътрудничеството с БЦНП – включване на продуктите на творческа база ДренКо в електронната онлайн платформа „Дар Пазар“. Дейността на творческата база бързо набра скорост с осъществяване на поръчка към младите дизайнери от „Функт“, както и с участие в множество базари - Фестивал „Приказно училище“, Базар Народен театър Иван Вазов, Базар в село Дрен - Празник на плодородието“, базар в „THE MALL“, базар към Миш Маш Фестивал и др.

Продължават и ползотворните срещи и преговори с големи производители на платове, които правят предметни дарения с необходимите материали, срещи със професионалисти в производството на керамика за събиране на опит и подобряване на ефективността на малкото производство в творческа база ДренКо.

През м. октомври и декември Социалното ни предприятие се включи активно и в две събития със застъпническа цел - относно развитието и информираността за социалната и солидарна икономика в страната:

- Единадесети европейски форум на субектите на социалната и солидарна икономика, организиран от МТСП в НДК, гр. София, и с участие от България и други страни членки на Европейския съюз.
- Коледен базар на социалните предприятия в Народното събрание под надслов „Малкото е много“. В базара се включиха над 15 социални предприятия от общността на Дар Пазар. Ние участвахме с красиви и качествени предмети, изработени в творческа база ДренКо и с много информация към народните представители. Домакини на инициативата, за втора поредна година, бяха народните представители от парламентарната комисия по труда, социалната и демографската политика – г-жа Деница Сачева, председател на комисията и г-жа Илина Мутафчиева, член на комисията.

В края на годината дейността се увенча с ремонтиране на малка сграда в SOS ДС Дрен - магазинче „Къща ДренКо“ за посетители в селището и малък склад на творческата база.

Приходите от дейността на Творческа база „ДренКо“ към Социалното предприятие се реинвестират в Програмата ни „Начало на самостоятелен живот“, чрез която подкрепяме младите хора, напускащи грижа.

Предизвикателства

Основното предизвикателство след началната фаза на стартиране на дейността е осигуряването на устойчиво производство и неговата дистрибуция. Предстои и попълване на необходимите звена в екипа и сформирание на силен екип, продължава търсенето на възможности за финансиране и покриване на разходи по заплати и дооборудване, създаване на онлайн пространство и провеждане на медийни кампании и разпространение.

Добри практики

Успешно интегриране в мрежата на БЦНП и създаване на контакти за безвъзмездно участие по базари, разпространение и информираност.

Добрата комуникация и сътрудничество между отдели в Сдружението – например между Фондонабиране и Социално предприятие SOS ДС - ДренКо, има полза за работата и на двете звена, което е основен смисъл и допринася за устойчивост на цялото Сдружение.

Дейности, водещи до стабилност

Обща работа между различните звена в Сдружението - напр. между Социално предприятие Творческа база "ДренКо" и Фондонабиране, или с дейностите на Детска градина "Дренчета", или с различни дейности на всички звена, които работят пряко с децата.

Работа и общи участия на местно ниво с общността в с. Дрен - Читалище, Училище, Кметство, развитие на традиции и култура.

Различни участия с мрежата от социални предприятия, като заявка за устойчиво присъствие в този нов развиващ се сектор в България.

Застъпничество

Постижения

Застъпническата дейност на Сдружението бе съсредоточена върху три основни цели:

- Активно детско и младежко участие при вземането на решение за собствения им живот. Основната дейност по този приоритет бе съсредоточена в проект „Заедно“, който се води от международната организация и в него участваме сдружения от България, Италия, Унгария и Испания. Сформирани бяха Детски и Младежки съвети, които гарантират, че възрастните работят в партньорство с децата и младежите при разглеждането на техните специфични нужди. Предстоят обучения, в които връстници ще обучават връстници. Разработен е аудиоклип.
- Участие в разработването нормативните актове на Приемната грижа като социална услуга алтернативна грижа за деца. За съжаление, тук зависим почти изцяло от действията на българското правителство, което за поредна година реши, че подкрепата на приемната грижа ще продължи до края на 2024 година да се осъществява под формата на проект – смени се единствено наименованието на проекта.

Въпреки това през годината заедно с колеги от други организации-доставчици разработихме и предложихме на Министерството на труда и социалната

политика Стандарти за качество на грижата за децата в приемното семейство, които да се използват да се проследява качеството на грижа вътре в семейството. Предложихме и промени в Наредбата за приемна грижа, които все още отлежават в министерството.

Проведохме множество срещи с ръководството на МТСП, включително със служебния министър, министъра от редовното правителство и заместник-министрите с идеята да ги убедим, че приемната грижа изостава в своето развитие, приемните родители намаляват, децата в приемна грижа също и са необходими спешни мерки за развитие. Засега оставаме с надеждата, че в началото на 2025 ще имаме променена нормативна база, финансов стандарт и надежда за приемната грижа.

- Застъпничество за разработване и налагане на нова социална услуга за деца и младежи, с грижата за които не можем да се справим в алтернативна грижа. Тази ни цел се оказва твърде трудна за постигане поради факта, че самите ние все още имаме различни мнения за това, каква услуга ни е нужна, какъв да е обхватът ѝ, какви да са ползвателите. Разработването на методиката на социалната услуга е в ход и вероятно през 2024 ще е реалност.

Разбира се, участвахме в множества публични събития и срещи, в които представяхме своята заявка за промяна пред бизнеса, общините, правителството, политическите партии. През 2023 година партиите активно търсеха нашето мнение и експертиза във връзка с промените в правителството и общините.

Посетиха ни колеги от Арабска република Египет и Франция, с които обменихме мнения и им организирахме срещи с партньори в България.

Участвахме в множество медийни изяви и подготвихме редица становища до Министерството на труда и социалната политика, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията за качеството на социалните услуги, проект „Приеми ме 2015“.

Продължаваме да участваме в няколко работни групи на Министерството, свързани с промяна в Закона за закрила на детето и завършването на процеса на деинституционализация със закриването на последните четири институции за деца от 3-годишна възраст.

Активни сме в Националната мрежа за децата и Коалиция Детство 2025, както и в партньорските взаимоотношения с УНИЦЕФ България и много неправителствени организации, които работят в социалната сфера.

Предизвикателства

Основното предизвикателство идва от нежеланието на институциите, с които си партнираме, да се съобразяват с нашите и на колегите препоръки. Христоматиен пример е завършекът на проект „Пътеки към свободата“, чрез който предложихме на МТСП Методика за социална услуга, която да подпомага младежите, напускащи алтернативна грижа и получихме любезен отговор, че всичко, които вършим в тази насока е чудесно, но министерството е на мнение, че няма нужда от създаване на такава единна социална услуга.

Разбира се, повечето от застъпническите ни действия дават резултат, но този резултат е доста отложен във времето и често пъти през това време се обезсмислят усилията ни – на нас и държавните институции.

Проекти с публично финансиране и финансова устойчивост на работата по програмите

Чрез проектната работа в рамките на проекти с публично финансиране по фондове на Европейски съюз и други донори от тази група е възможно разработването, развитието и внедряването на нови и иновативни социални услуги, нови методи, изграждане на знания на професионалистите и оказване на подкрепа, която не е предвидена в друго финансиране от държавата, или застъпнически дейности и дейности по повишаване на информираността на обществото.

Постижения

В края на април 2023 приключи изпълнението на проект „Пътеки към свободата“ с общо 218 достигнати бенефициенти (млади хора, напускащи грижа). Основни постигнати резултати:

- Подкрепени бяха 218 млади хора от 7 административни области на България;
- Социалната услуга „Подкрепа за самостоятелен живот“ беше подробно разработена, заедно със съответните стандарти за качество на услугите и методиката за нейното предоставяне;
- В хода на изпълнение на проекта беше реализирана застъпническа кампания за включването на услугата „Подкрепа за самостоятелен живот“ в Картата на социалните услуги.

Продължаваме изпълнението на проект „Заедно“ за подобряване на правото на участие на децата и младежите в процесите на вземане на обществени решения. Основни постигнати резултати:

- Проведено проучване сред деца и младежи, чиито основни заключения и становище послужиха като база при разработването на Ръководството за обучение на връстници;
- Сформирани Детски и Младежки консултативни съвети с няколко проведени тематични срещи;
- Избрани и назначени ментори;
- Проведено Обучение за ментори, в което участваха менторите от всички държави, партньори по проекта. Обучението беше проведено в гр. София;
- Проведено Обучение на обучители за връстници, в което участваха 12 младежи от програмите на Сдружението;
- Разработване и превод на Ръководство за обучители на връстници и Ръководство за обучение на ментори;
- Разработено видео на тема „Насилието между деца в училище“.

Основната цел на проект YouthCan! е младежи от алтернативна грижа да придобият умения за по-добро реализиране на пазара на труда. През 2023 година се случиха:

- Летен и есенен лагери за младежи от алтернативна грижа и подкрепа на семейството. Първият лагер беше в началото на месец юли в Пловдив с 15

млади хора, които възможност да посетят различни компании в индустриалния парк на Пловдив и да се запознаят от близо с начина работа, производството и технологиите. Вторият лагер беше организиран в град Сопот в края на октомври с 18 младежи. Пред тях бяха представени вдъхновяващи истории за личностно развитие на три дами от компания Баринга;

- 3 присъствени срещи за младежите от София. Темите за финансова грамотност, планиране на бюджет и разходи бяха представени от лектор от "Дари време";
- Физическа среща на 18.02.2023 г. между 13 младежи и предприемачи, които им разказаха за стартирането на собствен бизнес, какви са трудностите и възможностите, които биха могли да очакват и как да подхождат към тях;
- На 28.04. 2023 г. беше организирана работилница "Умения за вашата бъдеща работа" с 12 младежи от социална услуга в гр. Пловдив;
- Бяха реализирани две обучения на 42 ученици в 10-ти клас от Второ СУ "Емилиян Станев" през април и май 2023 г. Темите бяха свързани с направата анализ на силните и слабите страни при търсене и намиране на работа, как да направим CV и как да се подготвим за интервю за работа;
- Индивидуална подкрепа беше направена към 15 младежи със заплащането на образователни и шофьорски курсове.

През годината продължи ни и по проект "Всяко дете – пълноценен член на общността" в консорциум Ноу хау център към НБУ, МСС, Община В. Търново, Община Лясковец, училища във В. Търново и Лясковец, ВТУ. Проектът "Всяко дете – пълноценен член на общността" цели да преодолее работата в изолация на отделните сектори, за да отговори на комплексните потребности на деца и младежи в риск, като приложи интегриран подход за психо-социална подкрепа, подходящ за използване от всички сектори – АМБИТ. Продължителността на проекта е 2 години, начало юни 2022 г. – край март 2024 г. Сдружението участва с 2 обучители по АМБИТ и 8 специалисти от социалните ни услуги във В. Търново.

Финансиран бе в размер на 40 800 лв. от Фондация Еврика и проект "Стъпки напред и с поглед към звездите. Децата откриватели в света на дигиталните технологии и науката", чиято цел е подкрепа за цялостното развитие и образование на децата от програмите и услугите на Сдружение SOS Детски селища България чрез организирането и включването им в различни образователни дейности, свързани с наука, технологии, астрономия, почвзнание и природни науки.

Сдружение SOS Детски селища България е част г от стартирания проект на Европейския съюз за създаване и развитие на Платформа за детско участие. Целта на тази платформа е да се взима и имплементира мнението на децата по въпроси и теми, които са от обществено значение и които засягат оформянето на политики, касаещи децата в Европейския съюз. Ежемесечно се организират онлайн срещи, в които участва младеж, подкрепян от Сдружението. Той се включи в срещата, която беше на високо политическо ниво, за да представи мнението на децата по темата "Насилие" на тридневна среща в Брюксел.

Два наши проекта не получиха одобрението на донорите:

- Към Unicredit Foundation, беше подадено проектно предложение "НИЕ МОЖЕМ": Подкрепа за деца и младежи в грижа и от уязвими семейства за

подобряване на техните образователни възможности и потенциал за успешна реализация" на стойност 268 270 лв. Проектното предложение не беше одобрено.

- Към Програма Социални иновации на Столична община беше подадено и одобрено за финансиране проектно предложение „Мисия: Безопасност - прилагане на програма „Защитно поведение“ сред деца за развиване на умения за лична безопасност“. Общината значително забави финансирането на проектите по тази програма, поради нестабилната политическа ситуация, което обезсмисли реализирането на проекта, тъй като той изискваше партньорства с учебни заведения, а Столична община забави с месеци решението по програмата. Учебната година беше започнала и не беше възможно да се договорят партньорства.

Очакваме резултатът от кандидатстването ни в партньорство с SOS Children's Villages International с проект „EASE: Подкрепа за по-добро психично здраве и благополучие сред уязвими подрастващи“. Предложението е подадено към ЕС, програма EU4Health. Бюджетът е 79 900 EUR.

Цел на проекта е да допринесе за насърчаване на благосъстоянието на психичното здраве и превенция на психичните разстройства при особено уязвими младежи, като деца в несигурни социално-икономически условия на живот и деца в алтернативна грижа, и по-специално емигранти, бежанци, деца, разселени от Украйна и роми.

Предизвикателства

Както и през предните години основен проблем за публичното фондонабиране представлява фактът, че донорите не финансират социални услуги, които са финансирани от правителството и общините. За нас това е огромен проблем, защото от години търсим публично финансиране за развитие на приемната грижа в нашите програми, но правителственото финансиране (недостигащо и невъзможно да се делегира на частни доставчици) чрез проекти дава повод ЕК и големи донори да не откриват конкурси в тази област.

Друго основно предизвикателство е финансирането чрез Оперативна програма Човешки ресурси, което е изключително бюрократизирано и усложнено и всячески възпрепятства участието на неправителствения сектор в неговите конкурси.

ДЕЙНОСТ И РЕЗУЛТАТИ НА ПРОГРАМИ SOS ДЕТСКО СЕЛИЩЕ

SOS ПРОГРАМА ДЕТСКО СЕЛИЩЕ ВЕЛИКО ТЪРНОВО – ГАБРОВО - ТРЯВНА

Постижения

В тази общо трудна обстановка работата ни през годината заслужава адмирации, особено с постигнатите резултати на поставените цели:

За Програма SOS Детско селище Велико Търново – Габрово - Трявна, а и за Организацията като цяло, акцентът през годината беше върху 30-годишнината на SOS Детското селище в Трявна. Началото на дейността ни тук беше положено през 1993 година. Редица прояви в рамката на юбилейната година обърнаха

вниманието на обществеността върху това, което правим за българските деца и желанието ни да растат в семейна среда, благоприятстваща личностното им развитие. Наред с това, социалните услуги, които предоставяме, да бъдат с високо качество, отговарящи на съвременните стандарти и изисквания. Заключителното тържествено отбелязване на годишнината се състоя на 13.10.2023 год. То беше предшествано от прояви, които се отличаваха с добра организация, премерено съдържание и определено постигнаха поставените цели. Дейността на Организацията беше представена в телевизионен филм, интервюта, чрез участия на сътрудници в социални прояви, гала събития, церемонии и др.

В ПДС Велико Търново-Габрово-Трявна беше извършена структурна промяна, обусловена от извършения анализ на социалните услуги в община Велико Търново. Големият брой резидентни услуги в града неминуемо ще доведе до съкращаване на дейността на част от тях. В същото време се открие необходимостта от социална услуга, насочена към навършили пълнолетие млади хора, но със затруднения в самостоятелното справяне с житейските проблеми. По тази причина, с подкрепата на Община В. Търново кандидатствахме за откриване на новата СУ "Наблюдавано жилище" и от 01.10.2023 същата беше разкрита първоначално като общинска, а от 01.01.2024 - като държавно делегирана услуга, управлявана от Сдружението. В същото време успешно беше увеличен капацитетът на SOS Консултативния център „Светулка“ във В. Търново от 40 на 55 бр. ползватели, което облекчава финансирането на дейността ни.

В края на годината по покана на ОЕПГ и ДСП в Русе учредихме „Клуб на приемния родител“ и в тази община, а от 2024 г. планираме това да се случи и в гр. Бяла. Приемната грижа в България като държавна регулация остава в неяснота за бъдещето по отношение на статут, финансиране, трудово-правни проблеми. В момента се осъществява все още по проекта „Приеми ме 2015“. Приемните семейства всеки месец намаляват и има опасност алтернативната на семейната грижа да бъде заместена от резидентна, което не е целта на социалната реформа. Въпреки тази тенденция в ПДС създаваме максимално близки до семейната среда условия в трите ни SOS Семейни дома, като трябва да отличим SOS СД „Чардафон“ в Габрово, получил много висока оценка от АКСУ при извършена проверка.

Създадената атмосфера на доверителни отношения между деца и възрастни дава своите плодове в резултатите от учебната и възпитателна работа. Девојката Виктория Нисторова е приета за студентка в Пловдивския университет, а Мариан категорично бележи успех след успех в избрания път на музикалното поприще с получените награди от музикалните конкурси, на които се явява. Мишо се представя много добре в подготовката си за кулинар, като участва през годината в телевизионно предаване и филма за 30-годишнината.

Екипите на SOS Семейните домове обръщат сериозно внимание на възпитанието на трудови навици и трудовата заетост на младежите и почти всички младежи работят почасово, предимно в заведения за хранене. За съжаление, всички отчитаме, че развитието на децата в предишния модел на SOS, когато имаха възможност да живеят в семейство в Детското селище, в голяма детска общност, като след това продължат образованието си в по-големите градове и преминат към SOS младежките домове беше много по-добро.

Добри практики

SOS Консултативните ни центрове работят в общините Трявна, Велико Търново и Габрово. Те се отличават с иновативните си идеи, с постигане на качество и бързо откликване на нуждите на местната общност. Работещите в тях специалисти имат постоянен стремеж за самоусъвършенстване и е радващо, че сред тях имаме доктори на науките, завършили специализации, дори получили награди за поетични детски разкази и илюстрации към книжките. Успешно се приемат обучителните програми за сексуално възпитание на малките деца предлагани от SOS КЦ "Светулка" Велико Търново. Мобилността, която Сдружението осигури, дава възможности да се разшири обхвата на семейства и деца в риск, като сътрудниците ни ги подкрепят навременно и без финансово участие от тяхна страна, което е наистина много важна причина да бъдем желани партньори.

Добрите ни специалисти, добрите практики и възможностите, които имаме като база, дадоха успешно начало на споделянето с други колеги от страната. Обединяващо звено се явява Обучителният център на Организацията, чрез който, по приети правила, можем да реализираме потенциала, който сме изградили. Също така и социалното ни предприятие, което става все по-атрактивно с обвързването на добрата леглова база с обучаеми групи, деца и родители, деца ползващи рехабилитация в Трявна, организирани групи, посещения на доброволци, спонсори, приятели на нашите каузи. Тази дейност започва да ни носи и определени приходи, които влагаме в основната си работа.

Предизвикателства

Ще обърнем внимание на няколко важни въпроса през следващата година: Подобряване качеството на СУ "Звено Майка и бебе". Считаме, че заедно с ДСП и ОЗД трябва да се промени стереотипа на решенията за входа и изхода на услугата. Трябва да се припомни целта на тази подкрепа, а именно – превенция на раздялата с подготовка на бъдещите майки за грижа към бебето, работа по приобщаване на широкото семейство към идването на детето, а не след раждането да се работи за осиновяване.

Дейности, водещи до стабилност

ПДС е устойчива и водеща в региона си. Опитни сътрудници са привлечени с покана към социални и обществени структури, които изпълняват приетите от Общинските съвети стратегически задачи. Такива са Социални съвети, Обществен съвет, Местни комисии за борба с детската престъпност, Комисии за детето и др.

Всички социални услуги и структурни звена в Програмата са с държавно делегирани бюджети, като така се осигурява по-голямо спокойствие за работещите и съдействие на дейности и услуги. Текучеството в ПДС е ниско. Разполагаме с опитни специалисти, за които качеството на СУ е осъзната необходимост. Щатният състав е оптимизиран.

Важно е да продължим работа за общо разбиране заедно с държавните структури, че подходът към всеки случай следва да е индивидуален.

SOS ПРОГРАМА SOS ДЕТСКО СЕЛИЩЕ СОФИЯ – ПЕРНИК - ДРЕН

Постижения

След възвръщане на статута си през 2022 г. SOS Детско селище Дрен на оперативно програмно звено към Програма София-Перник-Дрен, през 2023 г. продължават дейностите в насока разработка на програми за работа с деца, подготовка за регистрация на къщи за настаняване, разширяване на сътрудничеството с местната и общинска власт, читалище, училище, други неправителствени организации и фирми.

Проектът за предоставяне на хуманитарна помощ „SOS – помощ за деца пострадали от войната“ се осъществяваше на територията на SOS ДС Трявна, гр. София и SOS ДС Дрен.

SOS ДС Дрен настани и подкрепя активно най-голямата част от групата бенефициенти по проекта. Украински деца и техните родители, принудени да напуснат Украйна поради военния конфликт, се възползват успешно от организирания на територията дейности, целящи осигуряване на сигурна и безопасна среда, застъпничество и подкрепа за организиране на свободното време, както и дейностите насочени към приобщаването и интегрирането им в местните общности.

Сред постигнатите резултати при реализирането на проекта през 2023 г. нашата работа беше разпозната като добри практики от страна на SOS Международната организация, водеща международните проекти, подкрепящи разселените бежанци. За особено ценна практика бе посочена методиката за планиране на интеграцията на бежанците, която бе предоставена и на други, реализиращи подобни проекти, страни.

През 2023 г. бе създаден вътрешен бранд – „ДренКо“, който служи като основополагащ ресурс за част от дейностите на социалното предприятие на Сдружението.

SOS Детски център за ранно учене и развитие „Дренчета“ през април 2023 г. получи лиценз за Частна детска градина. Основните ни постижения са свързани със затвърждаването на позициите на ЧДГ „Дренчета“ като нужен партньор на местната общност от родители на малки деца в сферата на развитието на познавателните, когнитивните и емоционалните умения на децата. През 2023 г. имаме ново предизвикателство, с не по-малка социална важност – активната работа с родителите на малчуганите. Успяхме да внедрим нов модул, целящ повишаване на родителската компетентност и развиване на уменията на семействата в посока подкрепа и разгръщане потенциала на подрастващите.

През 2023 година настъпиха много промени: Екипът на SOS Консултативен център Шанс продължи да работи с увеличения капацитет от 50 потребители, което решение бе взето на Столичен общински съвет със задна дата от 01.10.2022 г. Предвиденото увеличение беше с цел откриване на втори офис на територията на Д„СП“ – Красно село, за да могат специалистите от Центъра да са по-близо до потребителите си, за осигуряване на по-пълноценна подкрепа. На 17.02.2023 г. официално беше открит офис 2 на територията на район „Красно село“.

След изтичане на пет годишния период за финансиране на SOS КЦ „Шанс“ от страна на Столична община като Държавно делегирана дейност, Центърът

участва в нов конкурс, който беше спечелен и от 05.12.2023 г. влезе в сила новият Договор, подписан със СО за управление на социалната услуга.

Семейните домове в София през 2023 година заработиха при пълен капацитет. Всичките ни младежи очаквано и успешно завършиха учебната година, като преминаха в по-горни класове. Екипите и на двата семейни дома се стабилизираха, като към края на годината са пълни. Процесите на текучество са спрени. Отношенията се стабилизираха. Адаптацията на нови колеги е успешна. Обученията се провеждат съгласно поставените цели и дадените препоръки. Планираното повишаване на квалификацията и уменията на членовете на екипите за работа с деца в резидентен тип грижа е изпълнено изцяло.

Предизвикателства

През 2023 г. в SOS Детско селище Дрен положихме основата по отношение реструктуриране работния план на програмното звено, по посока отговаряща за актуалните нужди и същевременно запазвайки принципите и политиките на Сдружението.

Едно от сериозните предизвикателства през изминалата година пред Семейните ни домове беше работата с непридружени деца бежанци. Екипът все още няма достатъчно необходима подготовка за работа с тази специфична рискова група.

Основно предизвикателство в област Перник за поредна година остава работата с общинската администрация на град Перник. Ясно проличава липсата на култура на сътрудничество между държавните и граждански структури. Въпреки че работата на консултативните ни услуги е високоефективна, подкрепяме широк кръг рискови семейства, работим в тясно сътрудничество с представителите на структурите по закрила на детето в града и цялата община, ясно проличава нежеланието за изграждане на стабилно публично-частно партньорство.

Основното предизвикателство за социалната услуга приемна грижа през изминалата 2023 г. беше набирането на нови приемни семейства и приобщаването им към мрежата от приемни семейства на Сдружението. Оказа се изключително трудно набирането на семейства, които да се грижат за деца с увреждания. Също и набирането на такива, които да предоставят грижа при кризисно настаняване.

За съжаление, след приключване на Проект „Пътеки към свободата“ и презентирането на постигнатите резултати, независимо че имаше съгласие и признанието от местните и държавните власти за необходимостта от такава социална услуга, към момента ПНСЖ не е обособена и не съществува като такава в законодателството, респективно за нея няма и осигурено държавно финансиране.

Предизвикателствата пред ЧДГ „Дренчета“ са свързани с: популяризиране на услугата „Частна детска градина „Дренчета“ в с. Дрен и околните населени места и набирането на максималния брой деца; през 2024 г. предстои повторното кандидатстване за държавно финансиране; въвеждане на нови услуги с цел допълване на финансирането чрез разширяване на кръга потребители на базата ни, с фокус установяване на контакти с детски градини, желаещи провеждане на тематични екскурзии.

Добри практики

„Лятна ваканция в Дрен“ бе съвместен, едномесечен, културно-спортен проект, успешно изпълнен в партньорство с НЧ „Благой Попов – 1927 г.“. Неговото изпълнение послужи за утвърждаване на програмното звено като значим партньор за подобряване качеството на културния и социален живот в селото, с което се спомогна и за поддържане на добрия имидж на Сдружението сред местното общество.

Реализирането на ново-разписания Проект за подкрепа на украински бежанци, получи множество адмирации от страна не само на потребителите, които останаха удовлетворени от получената продължителна и комплексна подкрепа, но също така и от страна на Международната SOS организация. Екипът, подкрепил активно бежанците получи признателност от МО по отношение високия психо-социален и административен капацитет, с който осъществи необходимата подкрепа, съобразно националното и европейско законодателство, включително и спрямо международните стандарти за предоставянето на кризисни грижа и подкрепа.

В Семейните домове фокусът е върху изграждането на емоционална интелигентност сред младежите и девойките; участие в общи инициативи извън социалната услуга, с цел подобряване на комуникативните умения и социалното включване; въвеждане на младежите и девойките при въвеждането и интеграцията на новопостъпилите в социалната услуга.

Една добра практика в SOS КЦ „Шанс“, която продължава да се развива с участието на партньори от образователната система е програма „Социална работилница“, като:

- ✓ През 2021 година са подкрепени 138 деца от седем първи класа на 148 ОУ „Професор доктор Любомир Милетич“ и 109 ОУ „Христо Смирненски“, гр. София по програма „Защитно поведение“.
- ✓ През 2022 г. са подкрепени 133 деца от три първи и три трети класа на 148 ОУ „Професор доктор Любомир Милетич“, гр. София по програмата „Защитно поведение“. Заниманията са проведени за периода март - април.
- ✓ През 2023 г. в обучението „Защитно поведение“ се бяха обхванати 171 деца от три първи класа в 148 ОУ „Професор доктор Любомир Милетич“ и два първи класа в 126 ОУ „Петко Ю. Тодоров“. Обучението се проведе през месец април и месец май.

След разкриване на втори офис на SOS КЦ „Шанс“, на територията на Район „Красно село“ са проведени разговори за разширяване на дейността по провеждане на „Защитно поведение“ в училища в района за деца и учители.

Дейности, водещи до стабилност

През 2024 година продължаваме да работим усилено за статут на SOS Детско селище Дрен като средище за обучения, повишаване на квалификацията и провеждане на тематични лагери и арт-терапевтични работилници за широк кръг от професионалисти работещи с рискови групи и деца от алтернативна грижа. Целта ни е селището да се превърне в свързващо звено между експертизата и практиката в услугите за алтернативна грижа за деца и младежи в риск – Регионален център по приемна грижа.

През следващата година продължаваме търсим възможности за дългосрочно финансиране на услугите на SOS Консултативен център Перник през различни

проекти към публични и частни фондове. През публични или частни фондове ще търсим и разширяване на дейностите на към нови целеви групи, чрез разписване на нови програми и обособяване на екип по Общностна работа.

Провеждането на тимбилдинг и специфични обучения за екипите, повишават тяхната ефективност и професионализъм. През следващата година ще установим практика за обмяна на опит вътре между звената в програмата, като тази дейност има три основни цели: установяване на програмата като комплекс от взаимнодопълващи се услуги; установяване на добри работни взаимоотношения между програмните звена; споделяне на професионална експертиза и интервизия по специфични случаи.

ДЕЙНОСТИ В СТРАТЕГИЧЕСКА ОБЛАСТ „ФОНДОНАБИРАНЕ И КОМУНИКАЦИИ“

Дейностите, осъществявани от SOS Детски селища България, в значителна степен се обезпечават от местни дарения - от страна на корпоративни партньори и индивидуални дарители. Съотношението на приходи, получени от корпоративни партньори спрямо приходи, получени от индивидуални дарители, през 2023 г. е **49:51%**. За сравнение през 2022 г. съотношението е било 52:48% в полза на приходите от корпоративни дарители.

Тенденцията за повишаване кореспондира със средносрочния план на Организацията към края на 2022 приходите от индивидуални дарители да достигнат до 50% от общия местен приход, което вече е факт.

2023 е поредната година, която може да бъде определена като проблемна по отношение и на фондонабиране. Годишната бе белязана от военни конфликти – Русия-Украйна, Израел-Хамас. Политическата обстановка в страната остана усложнена, след като в резултат на проведени парламентарни избори нито една политическа сила не успя да вземе сериозен превес и се стигна до компромисен ротационен кабинет. Проведените през есента на 2023 година местни избори също доведоха до промени в управлението на общините, в които сдружението осъществява дейностите си. Природните бедствия - проливни дъждове, наводнения, също дадоха своя отпечатък върху пренасочване на финансов ресурс в помощ на пострадалото население от Северозападна България и Южното Черноморие.

ИНДИВИДУАЛНИ ДАРИТЕЛИ

Постижения

2023 година беше изключително успешна за отдел Фондонабиране Индивидуални Дарителства, въпреки изключителните трудности в политическата и финансово икономическата обстановка и среда на икономическа несигурност и инфлация.

Приходите, генерирани от индивидуални дарители през 2023 година, възлизат на **2 058 000**, което представлява нарастване с **12%** спрямо 2022 година. Набраната сума съставлява **51%** от общия местен приход от отдел Фондонабиране.

Броят на активните дарители с постоянни месечни дарения в края на 2023 г. е **7 398**, което е ръст с 11% спрямо 2022 (**6 675**). Броят на новопривлечените

еднократни дарители вследствие на различни кампании е **642**, а набраната сума от тях възлиза на **75 069 лева**.

През 2023 година отново фокусът беше върху кампании за привличане на индивидуални дарители с редовни месечни дарения чрез „Фейс-ту-фейс“ (Ф2Ф), дигитални канали, телемаркетинг. Постоянна дейност бе и реактивацията на неактивни стари дарители.

През месец септември стартирахме изграждане на Фейс-ту-фейс екип в град Пловдив, който се финансира по спечелен проект от **IF4C** (Impact fund for children) на SOS международната организация.

Привличането на дарители чрез канала Ф2Ф се извършва от вътрешен /In-House/ екип, състоящ се от общо 12 души, разположени в София и Пловдив.

Работата на екипа се осъществи основно на бизнес локации и търговски центрове, както и по улиците и парковете на град София Търговските центрове (МОЛ-ове) и вериги супермаркети партньори на Сдружението, които предоставят възможност за по-дълъг престой на рекрутирите до 2 - 3 седмици. Постоянният човекопоток е предпоставка за привличане на много от посетителите като дарители.

Реактивация на неактивни стари дарители – реактивирани 233 дарители с редовни месечни вноски

Продължихме подхода наложен през 2019 година за реактивация на ежедневна база, за разлика от предходни години, когато реактивация се е извършвала на кампаниен принцип.

Други Кампании:

През годината бяха провеждани различни кампании за фандонабиране като инфлуенсърски кампании, кампании през социалните мрежи, Великденска и Коледна кампания до топли и студени контакти чрез имейл и др.

Продължихме иаключително ползотворното партньорство започнало през 2021 с REBENEFIT.BG, платформата за администриране на социални придобивки на служителите. По този начин служители на различни компании решиха да подкрепят каузите на Сдружението, като насочват социалните си придобивки или част от тях под формата на редовни месечни дарения.

Продължиха и кампаниите съвместно с Вайбър за увеличаване на последователите на сдружението. Към края на годината нашата общност наброяваше 50 000 последователи. Известна част от тях се превърнаха и в наши благодетели.

Предизвикателства

Във времена на политически и икономически кризи, усилията за достигане на наши съмишленици и приобщаването им към каузите на организацията изискват все повече ресурси, усилия и посвещение.

Нарастването на тревожността и безпокойството в обществото поставя тежък товар върху плещите на нашите най-малки приятели – децата.

Въпреки предизвикателствата, които ни съпътстват, мисията на нашия екип - Индивидуални дарителства, продължава да бъде да осигуряваме средства за децата и младежите в наша грижа и за професионалистите, които са неотлъчно до тях.

КОРПОРАТИВНИ ПАРТНЬОРСТВА

Постижения

2023 година бе поредната успешна година за Отдел Корпоративно фондонабиране. С набрани приходи в размер на 1 974 782 лева отбелязваме ръст от 12 % спрямо планираните приходи – 1 760 000 лева.

Благодарение на прилагането на Програмата за лоялност успяхме да съхраним над 90% от всички значими корпоративни партньорства, чието начало е положено в предходни години. За поредна година като най-щедър корпоративен партньор се очерта Банка ДСК. През 2023 година генерираните приходи от страна на банката, клиентите ѝ и служителите ѝ възлизат на над 770 000 лева, което представлява ръст от 14% в сравнение с 2022 г. Запазено беше корпоративното дарение в размер на 36 000 лева в полза на две SOS приемни семейства от Трявна и Перник. Приходите от банкомати нараснаха от 640 000 лева през 2022 г. до 730 000 лева през 2023 г. Партньорството с ДСК бе надградено и с участие в организирани от банката Коледни базари, в които се включиха служители от отдел Корпоративни партньорства и от Социалното предприятие, като набраните средства са на обща стойност 4 392 лева. Като цяло приходите, генерирани от и чрез Банка ДСК, възлизат на 39% от общите приходи от Корпоративно фондонабиране.

През 2023 година успяхме да привлечем значителен брой нови фирми в подкрепа на каузата „SOS Детски селища“. Това стана възможно чрез организирането и провеждането на събития, специално насочени към привличане на нови партньори чрез представяне дейностите на Сдружението и обсъждане на различни начини за съвместна работа. През м. април 2023 г. със рго вопо съдействието на Банка ДСК проведохме Бизнес закуска, а през октомври – също с рго вопо съдействието на фирма ВИП Естейтс – Бизнес брънч. Резултатът от двете проведени събития се измерва с 22 нови корпоративни партньорства. В допълнение осъществихме първоначални контакти и с Асоциация на индустриалния капитал, Агенция за малки и средни предприятия и Асоциация на търговците на детски стоки. Положено бе началото на нови партньорства с три фирми. Тази дейност се прехвърля и за 2024 година с цел доразработване на възможни партньорства със съдействието на посочените агенции и асоциации.

Рекорден брой компании – 55, бяха реактивирани през 2023 година. По-голямата част от тях са фирми, дарили в резултат на изпратен през годината Директен мейлинг. След период на прекъсване на дарителската дейност, през 2023 година от реактивирани фирми са генерирани приходи в размер на почти 100 000 лева.

2023 година бе новаторска за нас и по отношение на предложения към корпоративните партньори. Обогатихме офертите си за „Поздравителни картички“ с дизайни за „Баба Марта“ и „Великден“. Интересът, проявен от страна на корпоративните ни партньори, предопредели намерението ни през 2024 година да разработим електронни поздравителни картички за различни поводи, за да отговорим на търсенето в навечерието на знакови български празници.

Всяка година една от основните ни цели е привличането на нови корпоративни партньори, с чиято помощ да гарантираме обезпечаването на планираните дейности в подкрепа на деца и младежи в риск. Към подкрепящите каузата „SOS Детски селища“ през 2023 година се присъединиха: Фондация Еврика, Либхер Хаусгерете Марица, Фикосота ООД, Фарма Трейд ЕООД, Соитрон ЕООД, Неопърл

България ЕООД, Плеги, Еко Текс Колект ЕООД, Озон Ентертейнмънт АД, АДМ Разград ЕАД, Стар Алианс ЕООД /Tendenz, Джей Пойнт Плюс ООД, Трипъл Грийн Билдинг Груп ЕООД, Мултипринт ООД, ВИК Йовковци ООД, Българска Бизнес Медиа ЕООД, Сега Блек Сий ЕООД, Килим Уърлд ООД, Хотел Метрополитан, Телелинк ЕАД, Палахутев Травъл ЕООД, Дансон БГ ООД, Максима България ЕООД /Т-Маркет/ Шкода България, Керхер ЕООД, Михалково, Сдружение Клуб за спорт и туризъм Мачирски, Мегахим АД, Кооперация Панда – Office 1, Мултипринт ООД, Виза Юрп България ЕООД, ВИП Естейтс ООД, Асоциация на Лайънс Клубовете Дистрикт 130-България, Бебелан, Уърлпул, Русе-Спорт-К ЕООД, Арома АД, Никаса Билдинг ЕООД, Ведра Интернешънъл, Лактима АД, Асоциация на търговците на детски стоки, Балевски и Киров Комерс, Некст Левъл, Ийт енд го България ООД, Пловдив Плаза ЕАД, ВДГ ЕАД, Три шест пет ЕООД, Легия АД, Енейбъл България ЕООД и други.

Голяма част от дългогодишните ни корпоративни партньори ни подкрепиха и през 2023 година – Уникредит Кънсюмър Файненсинг ЕАД, ОББ АД, Агенция за събиране на вземания ЕАД, Прогрес Софтуер ЕАД, Българска Банка за развитие ЕАД, Фантастико Груп ООД, ОМВ България, Фондация Бикоуз, Ремикс Глобъл ЕАД, Теси ООД, Инграм Майкро ГБС, Софийска вода АД, Грабо Медия АД, Виваком, Тива Плюс, ЗК Уника АД, Герада ООД, ЛОреал, Лавена АД Вики Сървисиз ЕООД, Тед Бед ООД, Софтуер Груп БГ АД, Елаците Мед АД, БСХ Домакински уреди България, Златна Панега Цимент АД, Зен Лабс ЕООД, Максом Чиполино ЕООД, Първа финансова брокерска къща ЕООД, Вали Компютърс ЕООД, Български Енергиен Холдинг ЕАД, Луци 2000 ООД, Мелбон АД, Универсум В и др.

За наша радост част от нашите дългогодишни корпоративни партньори надградиха подкрепата си и увеличиха стойността на даренията си към организацията – Банка ДСК, Пепко България ЕООД, Пурмерул ООД, ДМ България, Билла България, Бенефинт Систъмс България ООД, Байерсдорф България, Изидо ООД, Ромстеп България ЕООД, Борика АД, Софтуер Груп БГ АД, Старс Травъл ЕООД, Геотрейдинг АД, Дунапак Родина АД, ССАРМ ЕООД, Коме ООД, Спорт Депо АД, Аеста ЕООД, Бултермострой ЕООД, Адвокатско дружество „Гугушев и партньори“, Джей Си Деко Имидж АД, Лима Трейд ЕООД, Пименс ЕООД, БТЛ Индъстрийз, Фортекс Нутрасютикулс ООД, Транс Уърлд Европа, Викинг Т ООД, БББ Дистрибуция и Логистика ЕООД, Нова трейд ЕООД, Джъст бранд – Гласът на Ботевград и други.

Удовлетворени сме, че наши корпоративни партньори като ИКЕА /Хаус Маркет България ЕАД/, Видима- Идеал Стандарт, Херти АД и други ни потърсиха отново след известно прекъсване и допълниха листа с дарители за 2023 година.

Предизвикателства

Предизвикателствата пред Корпоративно фондонабиране винаги вървят ръка за ръка с конкретната икономическа и политическа обстановка. В допълнение могат да се добавят и военните конфликти и природни бедствия, които през 2023 година създадоха обективни пречки в процеса по набиране на средства от корпоративни партньори. Следва да отбележим, че независимо от усложнената външна обстановка, успяхме да преизпълним поставените в годишния Бизнес план цели. Определено предизвикателство се оказа задържането на най-значителните ни корпоративни партньори от нивата Златно (над 100 000 лева дарения с натрупване през годините) и Сребърно (над 50 000 лева дарения с натрупване) корпоративно

партньорство. Планираме специален фокус на работата си с тази целева група и през 2024 година.

Като предизвикателство в последните години се очертава нарастващото изискване от страна на компаниите за финансиране на проекти и предоставяне на целеви дарения, които не винаги са част от планираните годишни дейности на SOS сдружението, особено в сфери като екология, образование, спорт. Наложително е отдел Корпоративни партньорства проактивно да работи с колегите от Програмен отдел и колегите от двете Програми SOS Детско селище, за разработване на проекти в горепосочените области. Това би довело както до разширяване спектъра на дейности, пряко или косвено насочени към нормалното развитие и израстване на децата и младежите ни, така и към включването ни в средносрочни и дългосрочни КСО стратегии на бизнеса.

Не на последно място трябва да отбележим необходимостта да разполагаме с всякакви възможни канали за набиране на средства, отчитайки дигитализацията на обществения живот.

Разпределение по приходни сегменти

Традиционно, както през годините, така и през 2023 г., най-успешният механизъм за набиране на средства в работата с корпоративни партньори бе **„Маркетинг с кауза“**, генерирал **912 599 лева**, или **46%** от общите приходи от корпоративно фондонабиране. Тук можем да посочим, макар и малък ръст от 6 000 лева в сравнение със сумата, генерирана през 2022 година. След като КОВИД пандемията почти отказа фирмите от прилагане на този механизъм за стимулиране на продажбите и повишаване степента на лоялност сред клиентите, през 2022 и 2023 година интересът към него се завърна, отчитайки печелившата комбинация на удовлетвореност от страна на фирмата-организатор на кампанията, клиентите ѝ и прихода за Сдружението.

Даренията през банкоматите на Банка ДСК, част от механизма „Маркетинг с кауза“, през 2023 г. възлизат на 730 000 лева, което представлява ръст с близо 15% в сравнение с генерираните през 2022 година приходи. Независимо от тези отлични резултати, усилията ни продължават да са насочени към договаряне на опция за дарения през мобилното приложение на ДСК. Следвайки тенденцията на дигитализация, в началото на 2024 година подписахме и договор с Банка ДСК, в резултат на което разполагаме с мобилен ПОС терминал, даващ ни възможност за набиране на дарения не само в брой, но и с банкови карти.

Специално си струва да отбележим успешните кампании по механизма „Маркетинг с кауза“, проведени от страна на Пурмерул ООД /бренд Кокосолис/ - 70 000 лева, и ДМ България, чиято кампания Giving Friday само за един ден генерира значителния приход от 30 000 лева в полза на звено „Майка и бебе“ – Габрово.

С традиционно добри резултати са кампаниите, провеждани ежегодно от Уникредит Кънсьюмър Файненсинг, Изидра ООД, Ремикс Глобъл АД, Грабо Медия, Кофе ООД, Спорт Депо и др.

С удовлетворение отбелязваме ръст от 7% в сравнение с 2022 г. в приходния сегмент **„CSR проекти“**. Общата сума през 2023 г. възлиза на **541 140 лева** или **27%** от общите приходи от корпоративно фондонабиране. Със значими корпоративни дарения тук можем да посочим компании като: Банка ДСК /корпоративно дарение в подкрепа на две SOS приемни семейства/ Пепко България ЕООД, Прогрес Софтуер ЕАД, Уникредит Кънсьюмър Файненсинг ЕАД,

Агенция за събиране на вземания ЕАД, Борица АД, Тед Бед ООД, Тива Плюс, ЗК Уника АД, Бултермострой ЕООД, ОББ АД, Българска банка за развитие ЕАД, Софтуер Груп БГ, Софийска вода, Л'Ореал България, Геотрейдинг АД, Дунапак Родина АД, Елаците Мед АД, Ремекс Груп, и др.

2023 година бе годината, в която SOS детско селище Трявна отбеляза своя 30-ти рожден ден. В тази връзка бяха оформени спонсорски пакети, които бяха предлагани на вниманието на корпоративни партньори. Набрана беше общата сума от 30 000 лева, като сред фирмите-юбилейни спонсори се наредиха: ОМВ България, ССАРМ, ЗК Уника АД, ОББ АД, Лактима АД, Транс Уърлд Европа, Ведра Интернешънъл, Балевски и Киров Комерс, Пименс ООД и ВИК Йовковци ООД.

През 2023 година продължихме да предлагаме на корпоративни партньори дарителските пакети, обвързани с актуалната тема за **Employer branding /Работодателска марка/**. „Премиум пакет“ със стойност на дарението 10 000 лева бе избран от Соитрон ЕООД и Либхер Хаусгерете Марица ЕООД, като и от двете компании обратната връзка е положителна. Това ни дава увереността да предлагаме активно пакетите „Работодателска марка“ и през 2024 година.

Третият приходен сегмент в областта на Корпоративно фондонабиране е **Директният мейлинг** до малки и средни предприятия, който през 2023 г. набра сумата от **230 309 лева или 12%** от общите приходи от корпоративно фондонабиране. Тук определено можем да се похвалим с ръст от 30% в сравнение със сумите, набрани през 2022 година. На нашия апел за дарение през годината отговориха 11 нови фирми. Успяхме да реактивираме общо 52 фирми от базата ни данни, които бяха преустановили за известно време дарителската си дейност в полза на организацията. От една страна успешната реактивация, и от друга повишаването на средната стойност на даренията в този сегмент са основните причини за значителния ръст на приходите от Директен мейлинг, който и през 2023 г. бе изпратен преди Великден, във връзка с 1 юни – Ден на детето, в началото на септември – преди старта на новата учебна година, и преди Коледа. Независимо от отчетения ръст, цел през 2024 година остава увеличаването на броя изпратени писма до малки и средни предприятия с нови адреси с цел гарантиране набирането на планирани местни приходи от този сегмент.

Предметните дарения през 2023 година за пореден път надхвърлиха поставената цел от 200 000 лева. Набрани са предметни дарения на обща стойност **215 525 лева**, което представлява **11%** от общия приход от корпоративно фондонабиране.

Нарастването на дела на предметните дарения на фона на общите приходи се очерта като тенденция още в първите години на КОВИД пандемията и продължава до ден днешен. Предметните дарения са предпочитан вид подкрепа от страна на корпоративните партньори на сдружението, особено ако става въпрос за производители. Компаниите обичайно взимат решение за предоставяне на предметни дарения бързо и безпроблемно. 36 са новите фирми, стартирали партньорството си с SOS Детски селища България чрез предоставяне на предметни дарения, най-щедрите от които са: Джей Си Деко Имидж АД - 21 078 лв., Либхер Хаусгерете Марица - 18 680 лв., Хаус Маркет България ЕАД /ИКЕА/ - 17 452.47 лв., Телелинк ЕАД – 16 980 лв. и Плеги ООД – 13 128 лв.

Последният приходен сегмент, донесъл **75 209 лева или 4%** от общите приходи, е продажбата на **поздравителни картички и брандирани продукти**. При планирани приходи в размер на 40 000 лева, наблюдаваме сериозен ръст от почти 90% преизпълнение. То до известна степен се дължи и на новите предложения,

които през 2023 година отправихме към потенциални и настоящи клиенти. Освен традиционните коледни картички, дадохме възможност за поръчка и на електронни картички по случай Баба Марта и Великден.

В рамките на кампаниите по предлагане на поздравителни картички успяхме да привлечем 41 нови клиенти. Експериментирахме за първи път и в производството на поздравителни картички по заявка на клиент – Аптеки 36.6, като резултатът удовлетвори максимално и двете страни.

И през 2023 година се запази трайната тенденция към увеличаване на поръчките на електронни коледни картички. Същевременно новите дизайни на печатни картички също допаднаха на нашите дългогодишни и нови клиенти. Продължаваме да отчитаме добри резултати на база индивидуален подход към корпоративните ни партньори.

И през 2023 година продължихме да предлагаме брандирани артикули в електронния ни магазин – чаши и тениски с кауза. Сред клиентите ни са фирми като Бултермострой ЕООД, Соитрон ЕООД, Либхер Хаусгерете Марица, ССАРМ, Шоп сектор ЕООД и др.

Добрите резултати, постигнати през 2023 година, се дължат на неуморните усилия на екипа Корпоративно фондонабиране, насочени както към привличане на нови партньори, така и към прилагане и обогатяване на Програмата за лоялност по отношение на настоящи корпоративни партньори. Форматът „Бизнес закуска (април 2023 г.)/Бизнес брънч“ (октомври 2023 г.) се оказа много подходящ за лични срещи с потенциални партньори и възможността за представяне на многобройните начини, по които компаниите и сдружението биха могли да работят заедно в името на кауза, като извличат взаимна полза. Специалното събитие за най-значимите настоящи корпоративни партньори, подкрепящи в повечето случаи дългосрочно организацията, се състоя през март 2023 година, като бе изказана дълбока благодарност за подкрепата и съпричастността към приятелите на децата и младежите, за които SOS Детски селища България полага качествена грижа, гарантирайки правото им на дом, семейство, детство и бъдеще.

Годишният план на отдел Корпоративно фондонабиране за 2024 година е разработен в три основни насоки – запазване и надграждане на партньорството с настоящи дарители, привличане на нови партньори и реактивиране на дарители. Наред с традиционните кампании и инициативи за набиране на средства, в плана са заложили и иновативни, пилотни проекти. Опитът и експертизата на членовете на екипа, съчетани с креативност и мотивираност, ще гарантират изпълнение на амбициозния Бизнес план 2024 с основна цел обезпечаване устойчивото развитие на Сдружението.

ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА И КОМУНИКАЦИЯ

2023 г. беше годината, в която доказахме своята устойчивост като организация с 30-годишнината на SOS Детско селище Трявна. 2023 г. беше и годината, в която излязохме от своята зона на комфорт и създадохме творческата база ДренКо – част от нашето социално предприятие. Разбира се, това не остана незабелязано и от страна на медиите и бяхме отличени в категорията „Agent of Change“ на иновативните награди Leaders of Influence Awards 2023 на b2b Media, както и на форума на Forbes за бизнес лидери за своите инвестиции с влияние.

През 2023 г. продължихме да се разширяваме – в София отворихме втори офис на Консултативния ни център „Шанс“, а в Пловдив открихме нов офис.

През 2023 г. продължихме и с политиката на малките стъпки по отношение на SOS Детско селище Дрен – в резултат на което вече имаме пълноценно функционираща ЧДГ „Дренчета“, а продукцията на ДренКо набира скорост и участва във все повече базари.

В рамките на 2023 г. място в комуникационния поток намериха освен тези значими събития, също така и всички услуги, които организацията предоставя, проектите, които изпълняваме и партньорствата, които създаваме. Разбира се, всичко това беше съобразено със самостоятелното финансиране на организацията, конфликта в Украйна и произтичащата икономическа несигурност.

Комуникацията ни и с външните, и вътрешните публики беше адекватна, прозрачна и продиктувана от горе-споменатите фактори. Широката общественост и професионалните групи, работещи в социалната сфера, бяха информирани през цялата година за събития, кампании и проекти чрез поредица комуникационни активности.

Комуникация, свързана с цялостния имидж на организацията, както и с услугите, които предоставя и набирането на средства

SOS Детско селище Трявна стана на 30 години

През 2023 г. отбелязахме 30 години от създаването на SOS Детско селище Трявна с поредица от инициативи и събития. Всички те минаха под мотото на годишнината „Окрилени от обичта“, а самото тържество се състоя на 13 октомври и събра на едно място нови и стари SOS приятели. Сред тях: официални гости, спонсори, корпоративни партньори, медии, посланиците на добра воля на организацията – Красимир Балъков и Николай Урумов, бивши служители и млади хора, израснали в общността на SOS детското селище, които вече имат свои семейства и бяха с тях. По повод на годишнината направихме филм в партньорство с БНТ – „Спасени усмивки“ и издадохме книжка с 30 истории на деца, семейства, специалисти, приятели и дарители, докоснали се до SOS каузата. Годишнината беше комуникирана и чрез билбордове, спирки, LED стена и видео.

Годишните награди „Едно семейство“

На 15 март се състоя официалната церемония по връчването на годишните награди за корпоративни партньори на Сдружение SOS Детски селища България.

Старт на седмото поредно събитие за отличаване на основните категории партньори – златен, сребърен и бронзов партньор на организацията дадоха Коцето Калки и артистичният Мариян от SOS Семейния ни дом „Чардафон“ в Габрово“. Сред гостите бяха наши корпоративни и медийни партньори, както и деца от ЧДГ „Дренчета“ и приемни семейства, младежи от SOS Семейните ни домове и младежи, които подкрепяме чрез Програма "Начало на самостоятелен живот". Почетен гост на тазгодишните награди „Едно семейство“ беше г-н Васил Велев - Председател на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България, с която Сдружението има споразумение за сътрудничество от края на 2021 година. Водещ на събитието беше очарователната Мария Андонова, която всички познаваме от „100 % Будни“, БНТ.

присъстваха приятели и съмишленици на организацията. Общият капацитет на Центъра с това се увеличи на 50 случая. В него ще работят социален работник, психолог и логопед. В изнесения офис нашите специалисти ще могат да поемат до 20 потребители месечно.

ЧДГ „Дренчета“ отпразнува своя първи рожден ден

На 8 март 2022 г. ЧДГ „Дренчета“ отпразнува своя първи рожден ден. Случайно или не, рожденият ден съвпадна с Празника на мама – 8 март, така че всичко беше двойно – емоции, усмивки, подаръци, цветя и гости. Много неща се случиха за една година и освен че децата пораснаха, днес те са в пъти по-изобретателни, креативни и уверени в себе си – все пак взеха участие в поне стотина арт-работилнички през годината.

Представяне на „Пътеводител в света на половото възпитание и култура“ в София

На 27 март 2023 г. в SOHO София бе представен „ПЪТЕВОДИТЕЛ В СВЕТА НА ПОЛОВОТО ВЪЗПИТАНИЕ И КУЛТУРА“, наръчник за работа с професионалисти и деца. Той е плод на труда на г-жа Иванина Анчева - доктор по психология и психолог в SOS Консултативния ни център във Велико Търново. На събитието присъстваха колеги - професионалисти, съмишленици, родители и студенти по психология. То бе отразено от Българската здравна телевизия Code Health TV.

Участие във Forbes Women Forum 2023

През октомври 2023 г. участието на Националния изпълнителен директор на SOS Детски селища България във форума на успешните жени и бизнес лидери Forbes Women Forum 2023 на тема „Инвестиции с бъдеще“ беше разтърсващо, вдъхновяващо и полезно. Присъстващите бяха убедени в значимостта на каузата на SOS Детски селища България и им беше разяснено как 1 евро, дарено сега, се връща обратно в обществото като 5 евро под формата на обществени ползи, помощ към нуждаещите се и най-вече - любов.

SOS Детски селища България получи наградата Agent of Change

SOS Детски селища България получи наградата Agent of Change за показване на добрия пример и за положителното влияние в обществото. Това се случи в рамките на церемонията по връчване на иновативните награди Leaders of Influence Awards 2023 на b2b Media. Бяха отличени тези, които според журито, вече са се наложили като лидери на мнение в различни бизнес и обществени сфери, защитават важни каузи и успяват за вдъхновят другите.

Широко отразени предимно сред професионалните среди, бяха проектите, по които работи отдел „Развитие програми“ в Сдружението:

РАБОТНА СРЕЩА – ПРОЕКТ „ПЪТЕКИ КЪМ СВОБОДАТА“

На 6 април 2023 г. се състоя работна среща „Младежите, напускащи алтернативна грижа – между самостоятелността и реалността“. Тя беше част от проекта „Пътеки към свободата: Овластяване на младежи от алтернативна грижа да заживеят самостоятелно и пълноценно“. Проектът се осъществи в продължение на 40 месеца с финансовата подкрепа на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по Фонд Активни граждани България в рамките на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. На срещата присъстваха колеги от сектора на услугите за младежи, напускащи грижа, младежи, които ползват услуги от проекта, както и представители на АСП.

По време на работната среща представихме крайните резултати от работата ни по проекта и потърсихме още възможности за осъществяване на социалната услуга „Подкрепа за независим и самостоятелен живот“ в рамките на новия регламент на Закона за социалните услуги.

Участие на Наградите на Европейската социална мрежа

На 16 и 17 ноември в гр. Загреб се проведе церемонията за връчване на наградите на Европейската социална мрежа (The European Social Network (ESN) за 2023 година. Тази година нашият проект "Пътеки към свободата" беше номиниран за награда в категория "Предоставяне на услуги". Темата на тазгодишното издание беше "Насърчаване на подход, ориентиран към личността".

От общо 110 кандидати само 44 проекта бяха класирани от избрано жури за публично гласуване. Благодарим на всички вас, които дадоха своя глас за "Пътеки към свободата" - проект в подкрепа на младите хора, напускащи грижа.

През 2023 продължихме и с изпълнението на проектите YOUTH CAN, TOGETHER и VOICE IT. Те бяха отразявани от БНР, НМД, NGO.BG и др.

Стратегическите комуникационни цели на организацията бяха свързани както с популяризиране на програмната дейност и утвърждаване на добрия имидж на Сдружението, така и с подкрепа на активностите по набиране на средства с цел затвърждаване на финансова самостоятелност.

ДЕЙНОСТИ В СТРАТЕГИЧЕСКА ОБЛАСТ ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ

В изпълнение на своята мисия, SOS Детски селища България повече от 30 години подкрепя уязвими деца, семейства и социални общности. През годините обхвата на дейностите се разшири, задълбочи, адаптирайки се към нуждите на потребителите и следвайки амбициите на организацията да достигне до възможно най-голям брой хора, нуждаещи се от качествена социална подкрепа.

Фокусът на общественото внимание и интерес съвсем естествено и обяснимо е насочен към същинската дейност, към социалните услуги и ефекта им върху целевите групи и общности. Зад реализацията на тези услуги, обаче стоят неуморните усилия на професионален екип от 148 сътрудника (към края на 2023 г.). Един от най-сериозните ангажименти на ръководството на Сдружението е да осъществява функциите си на работодател спрямо този екип, като обезпечи и гарантира оптимални условия за работа, като управлява процеса на представяне в работата на сътрудниците и ги стимулира, развива и задържа.

Ръководството на Сдружението приема сериозно и с искрена грижа ангажиментите си в сферата на Човешки ресурси и организационно развитие, с ясното съзнание, че само мотивиран екип от добри специалисти, в рамките на добре работеща организационна структура, може да постигне резултатите, към които се стремим и които са залегнали в стратегията на организацията ни. То се стреми да осигури стабилност и надеждност, както за децата и семействата, които подкрепя, така и за служителите си.

Отговорностите на Сдружението като работодател се изпълняват в условията на сериозни предизвикателства, свързани с външни фактори като: глобалните

външнополитически и икономически събития; военните конфликти, инфлация, пазара на труда и променените условия на труд, демографските тенденции, спецификата на професионалната сфера, в която работим и още много други. То полага изключителни усилия да им противодейства и да им даде адекватен отговор чрез рационални и премислени дейности, следвайки и стриктно съблюдавайки ценностите, мисията и поетите ангажименти към дарители и съмишленици.

1. Глобалните външнополитически и икономически събития и фактори и техният ефект върху работата на организацията ни

Икономическите и социални сътресения, които следват **военните конфликти** (продължаващата война в Украйна и започналия в края на 2023 година нов военен конфликт в Близкия Изток), засягат обществото като цяло и неминуемо, се отразяват на работата и нагласите на сътрудниците в Сдружението. Инфлацията, социалната дестабилизация и несигурност, със своя негативен ефект генерират редица трудности в управлението на организацията.

Военните конфликти се отразиха и директно върху същностната работа и социалните услуги в SOS. Организацията ни има призванието да бъде детектор за уязвимостта на хора и общности, страдащи от глобалните катаклизми и кризи и да пренасочва и адаптира своевременно услуги към тях.

В тази връзка, през 2022 стартира, а през 2023 година продължи сериозната работа по Проекта за подкрепа на бежанци от Украйна. През втората година бе променен акцента на дейността и се постави върху мерките за социализация и интеграция на украинските семейства в общността. В резултат бяха предприети стъпки, свързани с промени в персонала и ангажиментите по длъжностна характеристика на някои сътрудници.

Условията на труд в периода на пандемична обстановка (вследствие Ковид19) и след нея, оставиха трайните и необратимите последиците в глобалната икономическа картина в обществото. Трайните промени са обвързани най-вече с нови характеристики на пазара на труда и взаимоотношения работодател-служител. Новите поколения работещи търсят варианти да бъдат ангажирани с по-гъвкави работни модели и не са толкова фокусирани върху традиционни позиции и кариерно израстване. Служителите очакват стабилност, възможност за развитие, но и повече гъвкавост на работното място, съчетани с добър пакет от допълнителни придобивки. Все повече работодатели се адаптират към дистанционния модел на работа и предлагат условия за гъвкаво работно време.

За нас като организация в социалния сектор и управляваща различни по характер професионални групи, дистанционните и гъвкави форми са предизвикателство поради нееднозначните възможности за прилагането им.

Работата по адаптиране на работния процес към гъвкави и дистанционни форми на работа продължи и през 2023, като акцентът бе постигне на хармонично и справедливо решение, съобразено със спецификата на отделните професионални групи.

Периодът на социален стрес и несигурност в обществото ни по време на пандемията, изведе от сянката на втория план „помагащите професии“ в областта на медицината, социалната и образователната сфера. Тенденциите на периодично актуализиране и повишаване на трудовите им възнаграждения с държавни регулации се запазва и през 2023 г. Сдружението ни адмира и

подкрепя този процес, полага усилия и стриктно изпълнява държавните нормативните изисквания и се стреми да изпреварва събитията, като поддържа и развива идеи за допълнителни финансови стимули за своите сътрудници – бонусни механизми, здравно осигуряване и др.

По мнение на социологическите изследвания, атрактивните работодателски компании имат много добра система за обучение и въвеждане на нови служители без голям опит и предлагат добра работна среда.

Отчитайки тези тенденции, през 2023 година се положиха много усилия от страна на HR отдела за актуализация съдържанието на програмите за въвеждане на нови служители и за оптимизиране на процесите, свързани с текущите програми за развитие на служителите и др. Поднови се практиката за организирани групови посещения с учебна цел на новоназначени колеги в различни звена на социалните ни услуги. През годината бяха организирани и осъществени трикратно учебни пътувания до всяко едно звено и услуга в организацията.

2. Високата **инфлация**, в резултат на споменатите по-горе глобални фактори, и през 2023 година ангажираше усилията на ръководството в търсене на механизми за противодействие.

През 2023 галопиращата инфлация от последните години забави темповете си и по официални данни на средногодишна база тя е 9.5%. Независимо от тенденцията към успокояване, наслагването ѝ към рекордните стойности от 2022 година (15.3%) имат силно негативни последици по отношение на работодателските отговорности на Сдружението.

Цялостното обществено настроение е на неудовлетвореност, протести, стачни действия в страната с искане за по-високи заплати. Сътрудниците на Сдружението ни не правят изключение. Занижената покупателна способност, реалният стрес от високите инфлационни показатели и свързаните с тях затруднения от битов план, рефлектират върху нивата на удовлетвореност/неудовлетвореност на сътрудниците и те все по-категорично поставят изискванията си за заплащане и условия на труд. Ръководството на Сдружението има актуална информация относно настроенията на сътрудниците на базата на резултатите от проведено Проучване на удовлетвореността през м. април/май, както и от събрана по други канали обратна връзка (срещи и други допитвания) .

То се отнася с разбиране към реалния финансов стрес, който сътрудниците изпитват. В общата картина на отговорности една от приоритетните задачи на ръководството на Сдружението винаги е била и ще бъде грижата за хората и екипите и осигуряването на възможно най-добрите условия на труд, (в рамките на реалните възможности и контекста на дарителските очаквания и нагласи).

В тази насока акценти в HR работата през 2023 бяха:

- Своевременно актуализиране на заплатите на работещите в социалните услуги и Частна детска градина *Дренчета* в съответствие с държавните нормативни изисквания и променените нива на МРЗ. В този контекст и с цел избягване на диспропорции, бяха анализирани и хармонизирани заплатите на останалите групи сътрудници, невключени в посочените разпоредби – приемна грижа, технически екип, администрация и др.

- Много засилена работа по Програмата за лоялност, като финансова алтернатива и част от социалния пакет за мотивация на сътрудниците.
 - Развитие на Програмата за признание, като израз на оценка и мотивация на сътрудниците.
 - Проведено бе проучване на удовлетвореността. В резултат бяха изведени на преден план вижданията на сътрудниците, критичните според тях зони и предложенията им за оптимизации.
 - Проведени комуникационни срещи с екипите на всички Структурни звена. През месец април и май Националният изпълнителен директор проведе лични срещи с всеки един екип на Сдружението, на които бяха представени и дискутирани стратегическите цели и обсъдени значими за сътрудниците въпроси.
3. Сериозно предизвикателство от общовалиден характер е **липсата на работна ръка на пазара на труда** в страната, като цяло и липса на достатъчно добре подготвени кадри.

Според Агенцията по заетостта около 70% от фирмите изпитват затруднения с намирането на нови служители, а имат необходимост от разрастване на екипите си. В *Капитал Кариери* се твърди, че ситуацията, в която се намират работодателите, е много деликатна, защото пандемията "предаде управлението" в ръцете на служителите. Бизнес лидерите са зависими, от една страна, да задоволят нуждите за гъвкави работни режими и по-добър баланс между личен и професионален живот на хората си, а от друга, да осигурят конкурентно възнаграждение на фона на нарастващата инфлация, за да успеят да привлекат нови и да задържат текущите си таланти.

Причините са комплексни - много хора заминават да живеят и работят в чужбина, поколенията се сменят, естественият прираст е отрицателен. Достъпът до таланти за всички роли е изключително ограничен и компаниите трябва да поемат инициативата по привличането и задържането им. При нискоквалифицираните позиции недостигът и търсенето на кадри е най-голямо.

За SOS като работодател тези затруднения важат с пълна сила и към тях се наслагва тенденцията към отлив на професионалисти, привлечени както от конкурентни работодатели в социалния сектор, така и от атрактивни възможности в съвсем различна бизнес среда, предлагаща по-добри финансови условия.

Акценти в ЧР работата на организацията ни като противодействие на тази тенденция са:

- Търсене на нови канали за подбор на персонал. През 2023 година, със съдействието на колегите от Фондонабиране, корпоративни партньорства ни бе предоставена рго вопо възможност за ползване на платформата Плеги, като иновативен канал за търсене и подбор на кадри.
- Продължихме работа за по-добър и атрактивен социален пакет, който да предлагаме на кандидатите за работа;
- Участие в кариерен форум (през м. юни)

Към съвременните характеристики на пазара на труда следва да отбележим и демографските тенденции, свързани със застаряване на населението и

работната сила. В Сдружението също отчитаме тенденция към увеличение на средната възраст на членовете на екипа – към момента тя е около 50 години. През 2022 г., както и 2023 в пенсия са излезли по 5-ма колеги. Тенденциите към застаряване на населението са глобални и върху тяхното развитие не може да се влияе, но следва да се отчитат и да се прогнозират ефектите им върху дейностите.

4. **Дигитализацията**, автоматизацията и иновациите са друга глобална характеристика, определяща тенденциите в пазара на труда, който се отразява на дейността на организацията ни.

Отчитайки факта, че адаптивността на служителите към нови технологии в голяма степен определя тяхната професионална успешност, през годината бяха организирани следните обучения:

- С цел усъвършенстване на уменията, минимизиране на рисковете и справяне по възможно най-добрия начин с различни негативни ситуации на онлайн средата, в която работим, за SOS сътрудниците бе организирано електронно обучение по Cyber Security, което ще продължи и през 2024 г. Курсът на обучение ни бе предложен от Международната организация и адаптиран към националните нужди. Всеки успешно преминал обучението колега, получи сертификат.
- Проведени бяха и други обучения за SOS екипа в областта на информационните технологии като условия за работа в облачна инфраструктура, подходящи условия за работа от вкъщи и др.

Организационна структура и състав

Динамика и трансформации

През 2023 г. Сдружението продължи да работи и да предлага услугите си в рамките на двете Програми **SOS Детско селище**, които работят чрез своите 19 структурни единици.

В рамките на тези структурни звена и благодарение на професионалните усилия и труд на 148 сътрудника, към днешна дата се осъществяват 6 социални услуги, и 2 звена с образователна и творческа дейност.

Управленските отговорности за цялостното развитие и прилагане на ценностите на SOS организацията, носи Националният ръководен екип, състоящ се от 8 сътрудника, а развитието на конкретните социални услуги, образователни и творчески дейности - от разширения му състав ръководители на структурни звена и дейности, състоящ се към момента от 25 сътрудника.

Както всяка година, разширеният състав на Сдружението проведе 3-дневна работна среща, в рамките на която се очертаха стратегическите насоки за по-нататъшно развитие на организацията. Срещата се състоя през м. ноември в Учебния център на детско селище Трявна.

Осъществените през годината промени в организационната структура се случваха в пълен синхрон с действащия проект на Международната организация за въвеждане на нова програмна структура, чиято философия и логика се базират на прехода от структурни единици към проекти и услуги. Въвеждането на новата структура на Международната организация е дългосрочен процес, започнал през 2023 година и се очаква да продължи в следващите 1-2 години. Той включва много заинтересовани страни (програмен, административен отдел, HR и др.), от чиято

ефективност и работа в синхрон зависи успешността на заложените в начинанието цели.

През годината успешно приключи и друг обвързан с новата програмна структура процес – въведен бе модул за HR база данни към системата MSD365, въведена от Международната организация.

Ключови показатели в областта Човешки ресурси:

- Численият състав на Сдружението към края на 2023 година е 148 сътрудника. 98 от тях работят пряко с потребителите, 24 оказват методическа, административна подкрепа (в т.ч. 2 към МО), 13 техническа подкрепа; 13 щатни сътрудника са ангажирани с фондонабиране.
- Към досега изпълняваните СУ Приемна грижа, Център за настаняване от семеен тип, Център за обществена подкрепа, Звено Майка и бебе, Програма „Начало на самостоятелен живот“ в края на годината Сдружението пое управлението на още една социална услуга – Наблюдавано жилище.
- Сравнени с предходната година показателите на *текучество*, са по-ниски. За периода 15 сътрудника са напуснали (10% общо ниво на текучество) от които 12 от сферата на пряката работа с потребители (12%). От тях има 5-ма излезли в пенсия и на 5-ма е прекратен от работодателя договор в срока на предизвестие. Това означава, че доброволното текучество през миналата година е доста ниско – около 3%. Независимо от стабилните за периода нива на текучество, се запазват тенденциите към по-висок относителен дял на напускащите сред професионалистите в социалната сфера.
- Важно е да се отчетат и тенденциите в групата на приемните родители, които Сдружението подкрепя. Отливът от кандидати за приемни родители, който съществува на национално ниво, определено се отразява и върху броя на подкрепяните от SOS приемни родители.
- 66% (98) от сътрудниците са с над 5 години стаж в SOS, а средната продължителност на работа поддържа високото ниво - 10 години и 5 месеца.
- За 77% от сътрудниците, процесът на целеполагане и индивидуално планиране на развитието, се осъществи във формата годишен разговор по представяне в работата.
- През годината са назначени 17 нови сътрудника, като 14 от тях са в социалната и образователна сфера, 1 във фондонабиране, 1 в администрация и финанси, 1 ръководител творческо ателие. Процесите по подбор продължават да бъдат труден процес и предизвикателство в HR работата ни.

Проведено проучване на удовлетвореността – резултати, анализи, предприети действия

Значимостта на човешкия фактор винаги е бил водещ в работата на ръководството. Затова, през април-май 2023 бе организирано и проведено проучване на удовлетвореността на сътрудниците в Сдружението. Основните цели бяха:

- ✓ Да се използват възможностите на този мощен инструмент за подобряване ефективността в работата на Сдружението

- ✓ Да се чуе гласът на сътрудниците
- ✓ Да се открият и анализират невралгични зони
- ✓ Да се набележат мерки и да се направи план за действие
- ✓ Да сравним протичането на процеси и да проследим напредъка спрямо предходни години

Инициативата бе реализирана на два етапа: 1) Организиран бяха комуникационни срещи на ръководството на Сдружението в лицето на НИД и всеки един екип в организацията с цел се отвори пространство за диалог по значими теми, както за сътрудниците, така и за ръководството; 2) След приключване на срещата на всеки един член на екипа бе дадена възможност да попълни писмена анонимна анкета и да изрази свободно мнение си по ключовите за него и организацията въпроси.

Въпросите в анкетата бяха 16, като някои от тях включваха и подвъпроси, а съдържанието им бе структурирано в следните HROD области:

Стратегия, мисия, визия

Условия на труд, възнаграждение, социални придобивки, признание

Стил на ръководство, екипен дух, професионално развитие и мотивация

Цялостна удовлетвореност и ангажираност към дейността на Сдружението

Резултатите бяха обобщени и анализирани, а след това представени за обсъждане и дискусия пред разширения ръководен състав по време на стратегическа среща през месец ноември в гр. Трявна. Някои от направените изводи въз основа на обобщените резултати станаха част от HROD плана на Сдружението за 2024 година и работата по тях започна. Такива области например са: усъвършенстване на системата за мотивация чрез разнообразни бонусни системи; оптимизиране и разнообразяване на социалния пакет; оптимизиране на процесите, свързани с обучение и развитие на сътрудниците и т.н. Резултатите от проучването бяха сравнени с тези, получени през 2019 и 2021 година и обсъдени на редовната Годишната среща на с РСЗ през месец ноември.

Система за възнаграждения. Мотивация. Материални и нематериални форми на стимулиране на сътрудниците.

Въпросът за възнагражденията е комплексен и пряко обвързан с мотивацията на служителите. Той е обект на внимателен анализ и управление от страна на ръководството и е функция на много различни елементи:

- Нива на удовлетвореност на сътрудниците;
- Регулациите в държавата за някои професионални групи;
- Реалните условия на пазара на труда (цялостна характеристика и за определена професионална сфера);
- Финансовите възможности на Сдружението;
- Нагласите на дарителите и обществеността;
- Хармонизиране нивата на заплатите между отделните групи в самата организация.

Разбираемо е, че нивата на удовлетвореност са факторът, който е във фокуса на вниманието на ръководството, тъй като е един от най-добре „осветените“ и „шумни“. Ръководството регулярно (през година) организира проучвания, за да има реална и осъвременена картина относно нагласите сред сътрудниците.

Резултатите от проведеното проучване през 2023 г. показват тенденция към занижаване на удовлетвореността от нивата на заплащане в организацията в сравнение с предходни периоди (2019, 2021). По 10-степенна скала, 41% от сътрудниците са дали висока оценка; 52% - средна оценка и 7% - ниска оценка. Получената по други канали формална и неформална обратна връзка от страна на сътрудниците потвърждават тенденцията.

Този факт е в унисон с глобалните настроения в страната и не е изненадващ, но ръководството се отнася към него с уважение и разбиране и търси начини за преодоляване на негативните ефекти.

Зрелият мениджърски подход и цялостната визия за организацията, обаче налагат хармонизирането на мерките и с останалите 5 посочени фактора. Възнагражденията са основен, но не единствен мотиватор за служителите. Ето защо, усилията ни са насочени към цялостен и ефективен подход, изграден от финансови, материални и нематериални стимули за сътрудниците.

През 2023 се положиха много усилия за разрастване на *Програмата за лоялност* на служителите, чрез която се стремим да осигурим на сътрудниците преференциално ползване на разнообразни, полезни и желани услуги и/или отстъпки към различни търговски обекти в страната. И така, през 2023 година към вече утвърдените социални придобивки (ваучери, здравно осигуряване), в рамките на тази Програма успяхме да добавим още няколко елемента:

- Отстъпки при ползване на различни видове външни услуги;
- Курс по английски език, осигурен в рамките на доброволческа програма, който през настоящата година надграждаме;

Развитието на езиковите умения е важна социална придобивка, тъй като разширява професионалния хоризонт на всеки сътрудник и дава добавена стойност към неговото професионално развитие и позициониране на пазара на труда. В тази насока бяха направени предварителни стъпки и за 50% отстъпка на акаунтите в Платформата Уча.се за SOS служители и/или техните деца.

За втори път *Програмата за признание*, като форма за изразяване на признателност към SOS сътрудниците, се осъществи и през 2023 г. Усъвършенствана се и се развиха някои от параметрите: 1) с помощта на получената обратна връзка от участниците, бяха допълнени и детайлизирани критериите за номинации; 2) разширен бе обхвата на *Програмата за признание* и бяха включени колеги и от повече професионални групи – администрация, техническа поддръжка, фондонабиране, както от стартиралите най-нови дейности на Сдружението, свързани с образователни и творчески инициативи. И така, номинациите за 2023 година бяха събрани в категиорите:

- a. Колега на годината 2023 в сферата Подкрепа на семейството в ПДС София - Перник – Дрен и ПДС Велико Търново – Габрово -Трявна
- b. Колега на годината 2023 в сферата Директна грижа (настаняване), образователни и творчески дейности в ПДС София - Перник – Дрен и ПДС Велико Търново – Габрово -Трявна

- с. Колега на годината 2023 в сферата административни дейности, техническа поддръжка, фондонабиране във всички звена на Сдружението.

Радваме се да отбележим висока активност и желание за участие. От събраните над 30 номинации, независимата комисия от външни експерти излъчи 5-ма колеги, които през декември получиха морално и финансово признание.

Ръководството на Сдружението е убедено, че сътрудниците са най-ценният ресурс, от който зависи успешната реализация на стратегията и е припознало като своя основна мисия работата за постигане на удовлетвореност, мотивация и възможно най-добрите условия за работа на своя екип.

РЕГИСТРАЦИЯ И ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Сдружение „SOS Детски селища България“ („Сдружението“), е регистрирано като сдружение с нестопанска цел по Закона за юридическите лица с нестопанска цел с решение № 1 от 15.03.1991 г. на Софийски градски съд по ф. д. № 8027/1990 г.

Седалището и адресът на управление на Сдружението е Република България, град София 1618, община Овча Купел, ул. Паскал Тодоров 8А.

Сдружението се основава на частната инициатива. Като благотворителна организация е създадено с цел подпомагането, идейното разпространение и практическото осъществяване идеята за SOS детските селища в България с директна грижа за деца в риск, услуги в учебно-производствени и други дейности, свързани с предмета на основната дейност, за която е регистрирано.

Сдружението извършва дейност в обществена полза чрез осигуряване на закрила и грижи в управляваните от Сдружението Програми SOS Детски селища за отглеждането и възпитанието на деца в България, останали без родителска подкрепа, деца от разделени семейства, без оглед на тяхната религиозна, етническа и расова принадлежност. Тези ангажименти продължават до момента на израстване и достигане на икономическа независимост и социална адаптация за всяко дете в SOS грижа.

Други аспекти от дейността на Сдружението са подкрепа на деца и младежи, настанени в младежките домове, подкрепа семейства в риск чрез специално създадени центрове за обществена подкрепа, както и подкрепа на приемни семейства, подкрепа на напускащите грижа чрез специално създадена програма за начало на самостоятелен живот.

Сдружението е член на международната организация SOS Детски селища Интернационал.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ 2023

Орган на управление на Сдружението е Управителният съвет, който се състои от Председател, Заместник-председател и пет члена в състав:

1. Веселин Комитов - Председател
2. Анелия Димитрова - Зам. Председател

3. Елеонора Сърбова - Член
4. Проф. Георги Петров- Член
5. Теодор Карайончев - Член
6. Щерияна Данова - Член
7. Ало Тамсалу - Член, Представител на SOS Детски селища Интернационал

Сдружението се представлява от Председателя на Управителния Съвет Веселин Николов Комитов. Съгласно чл. 10 от Устава на Сдружението и Правилника за организация дейността на Управителния съвет, оперативната дейност на Сдружението SOS Детски селища в България се ръководи от Национален ръководен екип и Национален изпълнителен директор.

Национален изпълнителен директор:

Валерия Георгиева

Дата: 13.03 2024

гр. София